

ZAČETEK REPUBLIKANSKE KONVENCIJE

Prejšnji governor Lowden je pozitivno odklonil drugo mesto, za katero ga je nameravala nominirati stara garda republikanske stranke. — Pričelo se je omenjati ime generala Dawesa. — Vpliv senata je pričel izginjati. — Coolidge je večini jako povšeči, pa ni dosti upanja, da bi bil nominiran.

Cleveland, O., 9. junija. — Pozitivna izjava prejšnjega governorja Lowdena, da ne dovoli, da bi se njegovo ime predložilo republikanski narodni konvenciji za nominacijo na mesto podpredsednika, je glavna točka v razvojuh večerajšnega dne, tekoma manevrov, ki se vedno vrše pred formalnim, sestankom konvencije. Čeprav so kazali vsi znaki, da bo postopanje konvencije suhoparno ter enolično, ker obvladuje Coolidge popolnoma svojo stranko, je postalo vendar zadnjem času očitno, da vlada velika negotovost glede ene najbolj važnih točk položaja in sicer glede točke, ki je najbolj zanimiva s stališča strankarske politike. Nikdo namreč ne ve, kdo bo tovariš predstnika Coolidge-a na narodnem tiketu kajti nikdo ne more napovedati vnaprej izida boja za mesto podpredsednika.

Vsi dosednji razvoji na tem polju so namreč negativnega značaja. Izjava Lowdena, da ne sprejeti nominacije podpredsednika, je povzročila več govorice in špekulacij kot katerakoli druga zadeva v ustroju republikanske stranke.

Položaj bi se seveda hitro izjasnil, če bi predsednik izjavil, kateri bi mu bil ljubši kot tovariš pri nominaciji, a Coolidge je pozitivno izjavil, da se ne bo vmešaval v izbiro moza za mesto podpredsednika. Rekel je svojim prijateljem, da je Theodore Roosevelt nekoč izjavil, da je v najboljšem interesu stranke, če se prepusti konvenciji dolo čitev kandidata za mesto podpredsednika. To je izjavil Roosevelt ob času, ko je prav tako popolno kontroliral svojo stranko kot jo Coolidge sedaj. Vsled tega je slednji mnenja, da je umestno slediti v sedanjem času politiki Roosevelta v tem oziru.

Izjava prejšnjega governorja Lowdena, da ne sprejeti mesta podpredsednika, je vzbudila veliko potrdost med člani onega krila republikanske stranke, katero še splošno imenuje staro gardo. Ti veterani v strankarskih bojih se jeze nad izpremembami v principih stranke ter njene politike ter se odločno upirajo vplivu onih, ki niso "redni" v vsakem oziru glede tega, kaj naj stori uprava stranke in glede osnovnih principov, na katerih temelji stranka. Republikanski narodni komitej je prepričan, da je treba nagraditi v tem slučaju človeka, ki se je verno udeležil vseh triumfov, a tudi vseh porazov in ponižanj stranke.

Skoro edina prilika za podelitev te časti in nagrade leži v izbiri kandidata za mesto podpredsednika. Pretežna večina narodnega komiteja je želela, naj se na ta način prizna zasluge prejšnjega governorja Lowdena, katere si je stekel za republikansko-stranko.

Ker je Lowden odločno odklonil kandidacijo, je republikanski narodni komitej v velikih škripah. Ne ve namreč, česa naj se loti sedaj in komu naj ponudi mesto podpredsednika.

Priznava se splošno, da je predsednik Coolidge vseh članom narodnega komiteja, a njegova izbira za predsedniško nominacijo je bila posledica razmer, ki nikakor ne vključujejo priznanja strankinega narodnega vodstva. Voditelji stranke si žele človeka svoje lastne vrste, ki naj bi prevzel nominacijo za mesto podpredsednika. Nemogoče pa jim je zediniti se glede takega moza, ki bi moral seveda ugajati tudi večini delegatov.

Več odličnih mož je v stranki, ki bi bili primerni za to mesto, vendar pa je dvomljivo, kateri bi bil najboljši s stališča takozvane sfare garde. Eden teh je gen. Dawes iz Illinois, in njegove prilike, da dobi nominacijo za mesto podpredsednika, so bile zelo ojačene vsled pozitivne odklonitve prejšnjega governorja Lowdena, ki je igral dosedaj najbolj važno ulogo v vseh tozadavnih špekulacijah.

VAŽNA RAZKRITJA V KREMLINSKEM GRADU

Pod kremlinskim gradom so razkrili staro carsko zakladnico. Tajni hodniki. — Dragocena knjižnica Ivana Groznega.

Včerajšnji New York Times je objavil naslednjo brzojavko iz Londona:

London, Anglija, 7. junija. — Sem so dospela poročila, da so pri kopanju za Leninov grob našli pod gradom Kremlinom na velike dragocenosti.

Kopanje je potrdilo domnevo, da se nahajajo pod Kremlinom skrinje, ki so polne dragocenosti in zanimivosti.

Tajne stopnice vodijo proti zakladnici, v kateri se nahajajo dragocenosti bivših ruskih carjev. Zlato, drago kamenje in starine so vredne na milijone dolarjev.

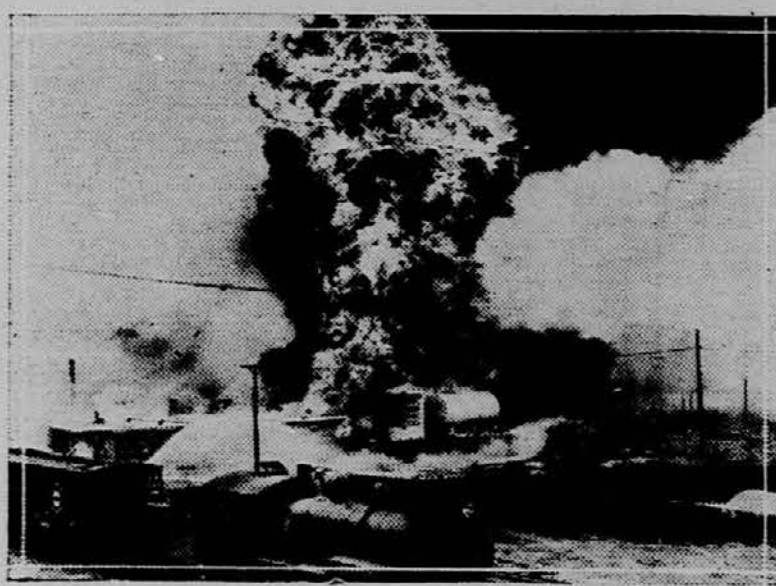
Nadalje so razkrili tudi knjižnico carja Ivana Groznega, ki je ena najpopolnejših zbirk starih rokopisov na svetu.

Leon Trocki je rekel, da bodo vse te tajne hodnike in sobane pregradiili in popravili, da bo imelo v njih v slučaju vojne prebivalstvo varno zavetje.

POINCARÉ BO PISAL ZA AMERIŠKO ČASOPISJE.

Pariz, Francija, 9. junija. — Bivši francoski ministrski predsednik Poincaré je sklenil pisati članke za New York Evening Post in za Philadelphia Public Ledger.

ZALOGA OLJA V PLAMENIH

V St. Paul, Minn., se je ulela velikanska zaloga olja. Pri eksploziji je bilo poškodovanih šest oseb. Slika nam kaže prvi tank po eksploziji. V njem se je nahajalo 2500 galon olja. Plamen in dim sta švigala 300 čevljev visoko.

LOEB BO NASTOPI KOT DRŽAVNA PRIČA

Morilec Loeb je pripravljen nastopiti kot državna priča proti svojemu prijatelju Leopoldu. Hoče ga izročiti vislicam, če bi bil sam obsojen na dosmrtno ječo.

Chicago, Ill., 9. junija. — Stevilna pretilna pisma in telefonska sporočila, katere sta dobili družini obeh morilcev in katera se je smatralo od pričetka za izjave histeričnih ljudi, so se pomnožila na tak način, da je bila ojačena pri obeh hišah straža tajnih policistov. Oče morilca Loeba je dal razven tega vodstvu njegove uzorne farme v Charlevoix povelje, naj se poveča pazljivost in naj se odpre vse pakete, ki bi morda došli, izven hiše, ker domneva, da bo kdo poslal bombo.

Državni pravnik Crowe je izjavil, da so dokazi proti obeh morilecema toliko dovršeni, da bo mogoče takoj pričeti z obravnavo proti obeh. Njegova edina naloga je sedaj boriti se proti vsakemu poskusu, da se zavleče proces.

Najnovejši razvoji v morilni zadevi so naslednji:

— Našli so pismo, katerega sta vrgla oba morilec v nabiralnik Pullmanovega voza in v katerem sta pozvala očeta umorjenega Franka, naj vrže zavoj \$10,000 iz vlaka na določenem mestu.

Nadalje so našli v Morrison hotelu, v katerem se je ustavil mladi Loeb pod imenom Morton Ballard, ročni kovčeg s knjigami, katere si je izposodil mladi Loeb na vsučilišču, katero je obiskoval.

Potapljač, ki je našel v blatu pisalni stroj, na katerem je bil spisan izsiljevalno pismo, išče sedaj razbite dele tega stroja.

— Veriga dokazov je sklenjena, — je rekel državni pravnik Crowe, a dostavil, da smatra za najbolj važno tri listke, katere sta popisala Loeb in Leopold slika dne 31. maja, potem ko sta priznala celi zločin. Oba se je za slišalo ločeno. Njih izpovedi so stenografirali besedo za besedo.

Državne oblasti se boje, da bo zagovornišvo ugovarjalo proti pristupu teh izpovedi kot dokazilni material. Crowe je dal nato vsakemu papir, da lahko lastnorodno popravi napake v izjavi tovariša. Te listke hranijo sedaj kot kronske juvele. Kadar jih prenašajo, jih spremlja cela četa detektivov.

Našli so nadalje električno žepno svetilko, katere sta se poslužila oba morilec, ko sta zavlekla truplo svoje žrtve v temni v močvirje.

Danes se je izvedelo, da je Richard Loeb pripravljen nastopiti

RAZBURJENJE NA JAPONSKEM RASTE

Vsi kinematografi v Tokio bojkotirajo ameriške slike. — Včeraj so se vršile vsakovrstne demonstracije.

Tokio, Japonska, 9. junija. — Razburjenje radi ameriške priseljeniške zakonodaje raste neprestano, čeprav si vlada na vse mogoče načine prizadeva, da omeji demonstracije. Včeraj je na tisoče ljudi obiskalo grob nepoznanega, ki je izvršil radi izključitve Japoncev samomor. Velikanske ljudske množice so se zbrale zvečer, ko se je vršilo na grobu pogrebno slavo. Voditeljica demonstracije je bila Narodna zveza za direktno ameriško politiko in udeležili so se je tudi člani Družbe črnega zmaja.

Takozvana "Velika napredna družba" je bila odgovorna za demonstracije proti Amerikancem v Imperial hotelu.

Več društev modernih žensk je ustanovilo družbo domovinske ljubezni, ki agitira za bojkot ameriškega blaga. Temu bojkotu so se pridružila tudi kino-gledišča, ki nečejo še nadalje razkazovati ameriških filmov. To gibanje se je pričelo, ko so v soboto zvečer tolpe izgreznikov napadle gledališča, v katerih se je kazalo ameriške filme ter jih prisilile, da so zaprli svoja vrata.

London, Anglija, 9. junija. — Dogodek v Imperial hotelu v Tokio je precej vznemiril angleško časopisje, ki je pričelo razpravljati o odnosih med Japonsko in Združenimi državami.

Daily Express je vznemirjen mnenja, da se bo položaj v Tokio lahko tako poostri, da bo izgubila vlada vsako kontrolo in da se bo pojavila resna napetost med obeh deželama.

ŠESTDESET IRSKIH JETNI KOV IZPUŠČENIH.

Dublin, Irska, 9. junija. — Iz Curagh internacijskega taborišča je bilo izpuščenih šestdeset irskih političnih jetnikov.

v procesu kot državna priča proti svojemu prijatelju Leopoldu. — Tovariša, ki se nista nikdar ločila, ki sta skupaj študirala, dvorila deklicam, hodila na lov ter skupno tudi skovala načrt za umor, sta se ločila za vedno. Neki sorodnik Loeba se je previdno približal državnemu pravniku z migljajem, da je mladi Loeb pripravljen nastopiti kot državna priča proti svojemu prijatelju, če bi ušel sam smrtni kazni ter bil obsojen na ječo, makar dosmrtno.

Loeb je namreč upal, da ne bo prišel na vislice, temveč le za par let v ječo, "kjer bodo napravili iz njega moža", kot pravi v svojem priznanju.

SMITH JE POJASNIL SVOJE STALIŠČE

Governor Smith hoče, da se prodaja dobro pivo v državah, ki ga hočejo ter je za modifikacijo Volsteadove postave.

Governor Alfred Smith iz New Yorka je pojasnil včeraj v posebnem pismu svoje stališče glede prohibicije. Objavil je tudi svoje stališče glede Ku Klux Klana. Dar je izrazil svojem mnenju glede izvedenja postav ter obsodil sedanjost zvezno administracijo, ki je namen je, zavestno ali neza vestno, vleči za nos "suhače" ter prepustiti "suhače gotovi obliki političnega izsiljevanja".

To pismo vsebuje pričakovano izjavo, o kateri se je govorilo, ko je ugotovil Franklin Roosevelt, predsednik Smithovega kampanjskega komiteja, da ne bo zahtevala newyorška delegacija na demokratski narodni konvenciji mokrške planke v strankinem programu. Splošno se je domnevalo, da so se pojavila vsled te izjave nesoglasja v taboru governorja Smitha. To domnevo potrjuje zadnji odstavek v pismu Smitha, v katerem se glasi:

— Nobena komiteja ni in nobene sile, katero bi poznal, ki bi mi ob tem ali kakem drugem času preprečila dati izraza svojemu mnenju glede katerekoli javne zadeve. Jaz napravim toliko napak kot katerikoli drugo človeško bitje, a nikdar ne bom napravil napake, da bi se bal govoriti.

Pismo governorja je naslovljeno na Robertsona Browne, načelnika Self-Determination League of Liberty, ki je stavil governorju več vprašanj glede prohibicije in Klana.

Glavna točka ugotovila governorja glede prohibicije je naslednja:

— Jaz sem mnenja, da bi bilo sedanje hinavsko stališče napram celemu vprašanju prohibicije v veliki meri odpravljeno, če bi kongres določil maksimalno vsebino alkohola, temelječo na zdravem človeškem razumu, nakar bi prepustil posameznim državam, da sprejmejo poljubne postavbe glede regulacije trgovine z lahkim vinom in pivom. Države, ki hočejo imeti strogo prohibicijo, naj bi jo imele in države, ki si želijo lahka vina in pivo z alkoholno vsebino kot določeno od kongresa, naj bi tudi dobile, kar hočejo.

Glede vprašanja Ku Klux Klan eev je izjavil governor, da je ta zavratna organizacija ne-ameriška, ker nasprotuje osnovnim principom, na katerih je bila ustanovljena ta republika. Governor pravi, da veljajo še vedno nesmrtni besede Jeffersona, vsebovane v Deklaraciji neodvisnosti: — Da so vsi ljudje ustvarjeni enaki in da jim je podelil njih Stvaritelj gotove neoporečne pravice, med katerimi so življenje, prostost in hrepenenje po sreči.

Opozoril pa je na dejstvo, da ima pri tem v mislih prostost v okvirju postav in da je brez dvoma v okvirju postav, če moli vsak človek Boga na svoj lastni način. Ustava tudi ni delala nobene razlike glede barve ali glede tega, če je bil človek rojen pod ameriško zastavo ali če je postal šele pozneje državljan.

Governor je rekel koncem svojega pisma, da razmišlja o vsakem javnem vprašanju in da je vedno pripravljen dati izraza svojem lastnemu mnenju, brez ozira na stranko ter politično organizacijo.

Splošno se domneva, da bo ta izjava governorja izstila ozračje in da bodo lahko ali prišli

ALBANSKA VLADA ZBEŽALA V ITALIJO

Vstaške čete so zavzele Tirano. — Ostanke redne armade skušajo poiskati zavetja v Jugoslaviji. — Zasledovalci so jim tik za petami. — Glavni zaščitnik dosedanje vlade Ahmen Zogu je s 600 pristaši pobegnil v gore. Med revolucionarji vlada vzoren red.

Rim, Italija, 10. junija. — "Corriere d'Italia" je objavil danes poročilo, da so revolucionarji zavzeli glavno mesto Albanije, Tirano.

Ta vest je potrdila vsa dosedanja privatna poročila, ki so javljala, da so člani albanske vlade pobegnili iz Tirane, ter so se podali preko Jadranskega morja v Bari in od tam nekam v Južno Italijo.

Med begunci se nahajajo tudi ministrski predsednik, vojni minister, predsednik ustavotvorne skupščine, regent in precejšnje število albanskih plemenitašev.

Najbolj unet branitelj in zaščitnik vlade, Ahmen Zogu, je pobegnil s 600 pristaši v gore.

Njegov namen je dospeti v Jugoslavijo ter tam poiskati varstva.

Nacionalisti so mu pa neprestano za petami ter ga skušajo ujeti predno bi se mu posrečilo prekoračiti mejo.

Za njegovo glavo je razpisana velika nagrada. Med revolucionarji vlada vzoren red. Po vsej deželi vlada veliko navdušenje za revolucionarje in njihovo provizorično vlado.

Dokler ne bo organizirana nacionalistična vlada, bo upravljala vsem albanskim poslom posebna komisija pod vodstvom škofa Fan S. Noli, ki je bil svoj čas albanski zunanji minister.

NOBENA SILA NE BO ODPRAVILA SOVJETOV

Iz Moskve se je vrnil znani nemški polkovnik ter izjavil, da ni more nobena sila na svetu strmoglaviti sovjetov.

Dunaj, Avstrija, 8. junija. — Te dni se je vrnil iz Moskve polkovnik Max Bauer, iznajlitelj topa "debeli Bertha" ter eden najbolj zmognih častnikov nemškega generalnega štaba.

Časnikarskim poročevalcem je rekel:

— Moskovska vlada je sedaj dosti bolj trdna kot je bila kdaj prej. Zaenkrat je ne more strmoglaviti nobena sila na svetu.

Bauer je povabil v Rusijo sam boljševiški vojni minister Trocki ter se je mudil tam deset tednov. Imel je priložnost, da je natančno proučil ves boljševiški armadni ustroj.

Smitha na konvencijo z natančnim poznavanjem stališča njih kandidata glede suhaškega in mokrškega vprašanja.

Vsled tega odločnega nastopa so bile povečane prilike governorja Smitha, da bo nominiran predsedniškim kandidatom na bližajoči se demokratski konvenciji v New Yorku.

Ko so mu rekli časnikarski poročevalci, da se širijo vesti o monarhistični vstaji proti sovjetski vladi, je izjavil:

— Na podlagi tega, kar sem videl na svoje lastne oči, moram izjaviti, da je treba ta poročila sprejemati z veliko rezervno.

— Sovjetsko vlado lahko strmoglavijo edinele ruski kmetje. Ruski kmet pa prav dobro ve, da bi boljševiški vladi sledila monarhija. Monarhija bi jim pa odvzela zemljo, katero so jim dali sovjeti.

Trocki je duša ruske armade, armada je pa trdno v rokah sovjetske vlade.

Svoje poročilo je zaključil s besedami: — Kot noč in dan se razlikuje tisto, kar sem domneval o sovjetski Rusiji, od onega, kar sem videl na lastne oči.

DO SMRTI JE PRETEPLA SVOJE SINA.

Berlin, Nemčija, 8. junija. — Baronica Dora Arensberg je bila pred sodiščem v Pragi obsojena na dve leti in pol ječe, ker je do smrti pretepla svojega trinajsetletnega sina. Njen mož je bil oproščen, dočim bo služkinja sedela osemnajst mesecev. Preiskava je dokazala, da so pri vsaki najmanjši priliki ubogega fanta vsi trije strahovito pretepli.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$13.10 2000 Din. — \$26.00 5000 Din. — \$64.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni zavezi".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.80 300 lir \$14.40

500 lir \$23.50 1000 lir \$46.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opotiji in Zadru.

Za pošiljatelj, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Tel. Cortlandt 4687.

Glavne zastopstvo Jadranske Banka.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKO DNEVNO

Owned and Published by

Narodno Publishing Company

Incorporated in

FRANK BARBER, President LOUIS BENEDICT, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
31 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For this issue sold at American	For New York at local rate	07.5
in Canada	For postage	0.5
For postage	For postage	0.5
For postage	For postage	0.5
For postage	For postage	0.5

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement in Agreement.

"Glas Naroda" izlazi vsaki dan izvenredno nedelja in prazniki.
Glasnik brez podpisa in izdaniosti se ne priznava. Dnevi naj se blagovestijo po
Glasniku in Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da ni
tudi predajo blagovestila nazaj, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

31 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 5878

TRADES UNION LABEL

NEW YORK CITY

COONEY, LEOPOLD IN LOEB

V zadnjih par dneh so se ljudje neprestano vpraševali, kako bi bilo mogoče spraviti v soglasje izjave časopisja ob časi, ko je bila obsojena Cecilija Cooney radi roparskih napadov, s sedanjimi izjavami glede obeh mladih morilcev v Chicagu.

Kako je mogoče dolžiti družbo kot tako, da je bila odgovorna za Cecilijo Cooney, dočim sta prišla Leopold in Loeb, kojih zločina ni mogoče niti izdaleka primerjati z zločini Cecilije, iz krogov milijonarjev?

To vprašanje bi presenetilo in spravilo v zadrego časopisje, če bi sploh kedaj trdilo, da je postala Cecilija Cooney zločinka raditega, ker so bili njeni stariši revni. Niti od daleč jim ni padlo v glavo domnevati kaj takega.

Vzrok, da je družba izključno le odgovorna v njenem slučaju, ne tiči v tem, da so bili njeni stariši revni, temveč v tem, da je bila zločinstvo njene okolice ob pravem času sporočena sodiščem, socialnim delavcem, veroučiteljem in učiteljem.

V slučaju Cecilije Cooney so bile vse te agencije, ki vzgajajo k dobremu, pravočasno obveščene o nevarnosti, da bo zašla na pota zločina. Odgovornost družbe ne temelji v glavnem na revščini njenih starišev, temveč na tem, da ni nastopila, ko je bila posvarjena.

Glede Leopolda in Loeba ne vemo še zaenkrat, če so se pravočasno pojavili simptomi, da posvare družine in učitelje, ki so bili odgovorni za oba.

Najbrž so se ti simptomi pojavili, a jih ali niso spoznal ali pa jih skušali prikriti. V vsakem slučaju je bogastvo družin Leopolda in Loeba postranska stvar kot je bila revščina družine Cecilije Cooney. Cecilija in oba mlada morilec predstavljajo pokvarjene tipe in vzroki te pokvarjenosti so še temni. Jasno pa je, da niso izključno le ekonomski. Z ozirom pa odgovornost družbe pa se vsled tega ne vrti vprašanje krog tega, če pride v poštev bogastvo ali revščina, temveč krog tega, do kake mere se je vzelo vpoštev prvotne simptome pokvarjenosti ter nastopilo temu soglasno.

Stariši Cecilije Cooney so imeli rekord, ki je jasen, kazal, da je nezaželjeno, če spravljajo na svet še več otrok. Mladostno življenje Cecilije je zahtevalo stalno in skrbno varstvo od strani socialnih agencij.

V slučaju Leopolda in Loeba pa javne dobrodelne organizacije seveda niso bile posvarjene ter jih vsled tega tudi ne moremo smatrati odgovornimi. Ni še znano, v koliki meri sta odgovorni družini obeh inšole, katere sta oba obiskovala. Odgovornosti ni mogoče naprtiti nobenemu, dokler se ne bo preiskale intimno zgodovino obeh fantov v namenu, da se dožene, če se je njih perversnost že kedaj prej pojavila.

Raditega moramo v tem slučaju čakati, kot smo čakali v slučaju Cecilije Cooney. Čakati moramo na natančen rekord obeh fantov ter se ne moremo zanašati na špekulacije časnikarskih poročevalcev, ki nimajo niti najmanjšega pojma o psihopatologiji ali znanosti o duševnih boleznih.

Dopis.

Claridge, Pa.

Zopet prihajam z malim dopisem na dan. Zdi se mi, če se jaz ne bom oglašil, bom zopet zaplaval, kar se tiče dopisovanja. Na moji dopis sta se bila sicer oglašila dva in to je tudi vse. Eden izmed njiju, mislim, se je bil oglašil samo zato, da je kritiziral moj dopis, drugače bi ne bil prišel na dan, kar mu pa radevolje oprostimo. Naj se le še oglašijo, da bodo čitatelji Glasa Naroda vsaj vedeli, da smo v Claridgu še pri življenju.

Poročati imam to, da nas je tukajšnja družba obvestila, da počasi s 1. junijem nam je znižana plača. Od tane s pikom nakopane premoškega dobimo naprej \$1.25, za strojem 76¢, vozniški \$6 in drugi delavci pa po \$5.50 na dan. Vsi drugi delavci, sražileci jarkov, zapiraleci vrat in pometači pa bodo tudi primerno graduirani, kakor so sposobni za svoj posel. Dobili sedo namreč od \$1.70 do \$5.00, s čemer bodo morali ho-

četi nočeti biti zadovoljni. Sedaj smo na jasnem. Prilaskovali smo takim govorcem že od novega leta, kar so pa sedaj postala fakta. Kaj bomo storili? Ali se bomo podali ali kaj? Ponekod so že bili zastraženi, ker pa niso bili enotni, se kmalu delali vsi. V tem se ne more nikomur nič svetovati, ker mislim, da danes ni nobeden več tako zelen, da bi ne vedel, če iz skušenj od prejšnjih let.

Mislil pa, da sedaj bi bil čas, da bi se kdo za nas potegnil. Ko se je prej godila tudi drugim premogorjem enaka, je bilo dovolj navdušenja. Jaz sem tako norel pa White Valley, Exportu, naposlled še tu v Claridgu, da se mi še danes, ko se premisljam, res vse ne umno zli. Pročakujem pa, ako hočemo biti z roko v roki, da je sedaj čas odložiti orodje in pomagati nam, kar pa ni potrebno, ker danes je takorekč vse orodje odloženo. Tistih par dni na mesec pomeni le toliko, da imajo premo-garji delo. Nerač vse to omenjam,

To je dejstvo, prijatelji!

"Vsaka Helmar, katero kadim, mi diši boljše od prejšnje. Poskušal sem vsakovrstne cigarete, toda vsikdar mi dajte le HELMARS. V cigaretah, ki jih kadim, nočem cenegega tobaka in vsled tega vedno kadim HELMARS."

Izdelovalci HELMAR cigaret so se vedno veselili zaupanja HELMAR kadilcev zato, ker dajo polno vrednost za njihov denar.

HELMARS so popolnoma čiste

HELMARS so v lepenkastih skatljah, da se ne lomijo.

Anarques

Izdelovalci prvovrstnih turških in ciganskih cigaret na svetu.

BOXES of 10 or 20

Toda čez par let bodo gotovo zopet prišli k nam ter nas nazivali z brati. Toda povem vnaprej, da bodo slabo našli, predzadnje smo se nekako pozabili, sedaj pa ne bomo več.

Običajno se nam sedaj, da ko bomo bili pomeni delali, bomo zaposleni 4-5 dni na teden, ker kompanija pravi, da sedaj je jo mogoče spraviti premoški na trg, ker poprej ga ni mogla. Premog je je stal več na mestu kot so kupci zanj ponujali.

Unična majna se tudi nič ne obratuje. Zadnje sem omenil o glasovanju za povišanje plač, kar je pa dopisnik nagro pograbil, kar sem tudi jaz hotel. Nisem ravno hotel zapisati, da je šlo za znižanje plač, kar se je pa v splošnem lahko razumelo.

Tako bom pa zopet zaključil ta moj dopis. Mislim, da se bo že kdo oglašil in morda tudi očitati posedanje z bossom. Če drugi ne boste bolj posedali z bossi kot jaz, bo dobro za vas in vse. F. U.

Nasvet dobrim gospodinjstvom.

Ena izmed posebnih potrebščin, katere se poslužujete sleherni dan v svoji kuhinji, je mleko. Večkrat se pripeti, da ne morete dobiti svežega mleka. V takem slučaju, se morate posluževati kondenziranega. Bordenovo STAR in MAGNOLIA vsebuje dobro mleko, dosti sladkorja ter je za uporabo ceneno. Da seznani THE BORDEN COMPANY številne gospodinje z izbornimi kakovostnimi svojimi vrst, jim stavlja posebno ponudbo. Na drugem mestu te izdaje smo natisnili to posebno ponudbo. Predstajte jo, izpolnite kupon ter se seznaniš s temi vrstami mleka.

Šmarjeta v Rožu.

Štiridesetletno svojega službovanja kot cerkovnik in organist je praznoval dne 1. maja naš čimski tajnik Tevža Zablachan.

Peter Zgaga

Moj Bog, kako srečni bi bili nekateri ljudje, če bi se za druge stvari tako malo brigali kot se brigajo za svoje lastne!

Od Gundulića do Radića — to je zgodovina hrvatskega naroda.

Čikaška Edinost se je združila z jolietiskim Amerikanskim Slovencem.

Kaj posebno čilega in zdravega najbrže ne bosta spravila v javnost.

Amerikanski Slovenec je opesal.

Edinost se je izjalovila.

Slovenski Munsey pater Koverta je kupil Amerikanskega Slovenca za petsto dolarjev.

Amerikanski Slovenec reprezentira z Edinostjo vred vrednost petstotih dolarjev in petih centov.

In če spravi v svoje okrilje vse liste, ki mu kadijo, ter to kombinacijo naprej proda, ne bo imel niti toliko izkupička, da bi se mogel odpeljati v kak starokrajski kloster, kamor pravzaprav spada.

Državni zakladničar je odredil, da so darovi podvrženi davkom.

Tako mora naprimer plačati človek, ki dobi dar v znesku petih milijonov dolarjev, šestindeset odstotkov davka.

Če bom tako srečen, da se me bo kdo spomnil s petimi milijoni, bom plačal tistih šestindeset procentov z veseljem, brez vsakega najmanjšega obotavljanja.

V Clevelandu se je začela republikanska konvencija.

Predsedniški kandidat bo najbrže imenovan predsednik Coolidge.

To je tisti človek, kateremu so republikanci v poslanski zbornici in senatu dosedaj prekrizali še vse načrte.

Newyorški guvernér Smith hoče kandidirati na demokratskem tiketu.

Skenil je, da se bo na demokratski narodni konvenciji odločeno zavzel za prodajo piva in lahkega vina.

To bi bilo ljudem precej polvolji.

Najbrže bi bil izvoljen, ako bi ne imeli ameriški butlegarji toliko vpliva.

O suhi in mokroti v Ameriki ameriška vlada že zdavnaj več ne odloča.

Volsteadova postava je brez veljave. Nasilno uveljavljanje prohibicije se je izjalovilo.

O suhi in mokroti odločajo na gledni butlegarji.

Vsi ugledni in neugledni butlegarji, katerih je brez števila, so za sušo zato, da lažje mokroto dražje prodajajo.

Bolgarski kralj je poslal v Zdr. države svoj avtomobil naprodaj. To je približno tako, kot če bi ameriški farmar pošiljal čisto mleko na Bolgarsko.

Učenjak, ki je dokazal, da se vsako leto priseli v Ameriko več tisoč blaznih priseljencev, ne more biti pri pravi pameti.

Dve vdovi sta se pogovarjali. In prva je rekla:

— Meni se moj pokojni mož vsako noč prikaže v spanju.

In druga ji je odvrnila:

— Meni pa nikdar.

Seveda, ker se te še po smrti boji — se je glasil odgovor.

Iz Budimpešte poročajo, da je bivša avstrijska cesarica Cita v velikih denarnih zadregah.

Za svoje gospodinjstvo potrebuje vsak mesec pet tisoč dolarjev. Da, Cita je suha, odkar je šel njen mož s svojim jobom vred rakom živžgat.

Jugoslavanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1904

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF FERDAN, 912 E. 125 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd St., Lorain, O.
Članik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 161, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrti: JOHN MOYERN, 418 — 42nd Ave. East, Valhalla, Minn.

Vrhovni svetniki:
Dr. JOS. V. GRAHNE, 395 American State Bank Bldg., 912 Grand St. E. in Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON KRAŠNIK, Room 408 Bakewell Bldg., 5th. Diamond and 5th Sts., Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIĆ, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK KRAŠNIG, 4123 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor:
LEONARD ELABODNIK, Box 418, Ely, Minn.
GREGOR J. POHENTA, 110 Stevenson Bldg., Payalug, Wash.
FRANK BORICH, 3217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:
VALENTIN PIRC, 126 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 123 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Meza Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CILARIC, 633 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradno sadov kakor tudi denarne pomoči naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prisilbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnikov upravlja naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem in občanom pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se najprej najprej bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrabi na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Koroške novice.

Škocijanska župnija.

Pri veliki župani je bil izvoljen rojak Luka Hojzl, pd. Stuk v Srejah; tudi trije obč. svetovalci so Slovenci. Ravno tako v krajnjem šolski svet so izvoljeni štiri Slovenci, ker spadajo Kamenjani v splošnem delu v šolski okoliš Škocijani, je izvolila še enega rikarskega občina.

V slavnostnem romarskem svetišču Marijine Celje sta bila poročena Josip Dominik iz Sinče vasi in Helena Orler, posetnica znane Kicearjeve hiše na Žirovnici. Zastupila nas je Hrovatova Marija Zilan v Srejah, ki se je omazala s čevljarjem mojstrm Jožefom Sadošek iz Zelezne Kaple. Bralno društvo je izgubilo letos dve izvirni igralki: Hrovatova Mico in Erjavecova Urška. Naj bodo srečne naše neveste in kakor prej, naj ostanejo tudi v zakonu zavedne Slovenke in poštene žene.

Št. Jakob v Rožu.

Na veliko soboto je pri vstopu prvič nastopila naša nova banda pod vodstvom pd. Rodarja. Mladi godci so igrali res imenitno in vse se čudi, da so se mogli v primeroma kratkem času tako izuriti, da jim po celim Rožu ni para. Takt in pridnost sta nam Šentjakobanom pripomogla do lastne bande, kateri kateri želimo prav veliko uspeha ne samo doma, ampak tudi na sosednjih farah. Ko je po vsajanju nesla naša požarna bramba zastavo v župnišče, jo je se je izvršil v nedeljo 18. maja.

Ljubelj.

Obhajali smo letošnjo Veliko noč krasno in lepo; streljalo se je okrog, da se je zemlja tresla. In zopet so pokali topi v naši soteski, ko smo 2. majnika prejeli od livarne Samassa v Dunajskem Novem mestu 2 nova bronasta zvonca v našo največjo radost. Blagoslov bramba zastavo v župnišče, jo je se je izvršil v nedeljo 18. maja.

ZA NAKAZILA V AMERIŠKIH DOLARJIH --

IMAMO DIREKTNE ZVEZE, POTOM KATERIH IZPLAČUJEMO DOLARJE POLJUBNIM OSEBAM V JUGO-SLAVIJI, ITALIJI, AVSTRIJI IN NEMČIJI.

Ker pa je zvezana nabava dolarjev za izplačila v Jugoslaviji: z znatnimi stroški, smo bili primorani zvišati pristojbino, ki je sedaj naslednja:

Za izplačila dolarjev brez pogoja: do \$25. po \$1., od \$25. naprej po 4%.
Za izplačila proti predložitvi vidiranega potnega lista: do \$25. po 75 centov, od \$25. naprej po 3%.

Denar, nakazan v Jugoslavijo brez pogoja, se izplača naslovniku takoj ter isti lahko takoj z denarnim razpolaga. Vseled tega priporočamo onim, ki pošljejo denar samo za potne stroške, poslužiti se drugega načina ter označiti na nakaznici: Izplačati le proti predložitvi vidiranega potnega lista (posla za Zdržene države). Ako potem naslovnik nebi mogel predložiti takega potnega lista, ne stavi nakazani znesek sopot na razpolago vplačniku.

Pristojbina za izplačila dolarjev v Italiji, Avstriji in Nemčiji znaša do \$25. po 75 centov za nakazilo, od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od dolarja.

Nakazil za zneske pod \$5. ne moremo prevzeti. Vseled ta-mošnjih odredb, ne moremo izplačati v Nemčiji nakazil eni in isti osebi več kot \$20. Znesek za pristojbino nam je poslati obezna s onim, ki naj se izplača.

Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje nakazati od tujak dinarje oziroma lire zlasti, onim, ki bivajo na deželi daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso izkušeni.

Na zahteve izvršujemo izplačila tudi brzojavno in potem brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo (Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direktno brzojav (Cable) pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo, Avstrijo in Nemčijo \$4.

Vel on, ki tega oglasa nebi razumel, naj nam pišejo za natančno pojasnilo ter pripomnijo, v katero državo žele denar poslati.

FRANK SAKSER STATE BANK

Mehika - nepoznana dežela.

Poroča dr. Frank Bohn.

Mehika je ena najkrajšjih dežel in Mehikanci spadajo med najbolj zanimive narode na svetu. Tukaj vidimo pušave, ki nimajo navidez ne konec, ne kraja, ki pa pridejo na določeni mestih v safirna morja podtrpične pokrajine. Dalje proti jugu so pokrita nizko ležeča obrežna ozemlja s tropično džungljo. Te džunglje so skrivališče divjih živali in barbarskih indijanskih plemen. V sru Mehike pa pride mo na tropično visoko planoto. Ta visoka planota je bil največji napor narave, da nudi človeku perfektno podnebje in duši človeka bistveno lepoto.

Nobeno drugo veliko mesto na svetu, z izjemo Lasse v Tibetu, ne leži tako visoko kot mehiško glavno mesto. Dolina glavnega mesta, ki se nahaja v višini 8000 čevljev, je obdana od visokih gor. Popocatepetl sega do višine 18.000 čevljev ali nekako 3000 čevljev višje kot je najvišji gorski vrh v Združenih državah. Sempatam pridejo krasni dnevi in še krasnejše noči, ko se gorski vrh odpre ter zablisti, obdan od žvepljenih par. Človeku, ki pride iz enega naših velikih mest so prve jutranje zore, dnevi in noči naravnost nepopisne. Prizorov, ki se nudijo njegovim očem ne bo nikdar pozabil.

Katedrala v Mexico City je še vedno največja cerkev na zapadni polobli. V veličanstvu načrta, če ne v podrobnostih, se to poslopje lahko kosa s katedralo v Kolimu in Notre Dame v Parizu. Grajen je se je pričelo kmalu po zavejanju Mehike in dovršeno je bilo sto let pozneje, tri leta po tem, ko so se izkrcali v Severni Ameriki Pilgrimi. Ko so puritanci postavljali svoje cerkve iz tenkih desk ter izključili vsako instrumentalno godbo kot nesveto, so menihi v Mehiki učili domače delavce, kako izdelovati svinčene cevi, ki stoje še dane v velikih orglah cerkve. Vsako jutro ob devetih se oglašajo te orgle in veličastni zvoke splavajo po prostiranih ladjah katedrale. Pogosto se čudimo zavrženju enostavne fizične naloge, da se postavi srednjeveško katedralo v Evropi, a kaj si moramo šele misliti o zgrajenju takega poslopja v Novem svetu, s pomočjo rok, ki niso nikdar opravljale takega dela?

Mehika je dežela številnih čudes. Ta čudesa so zgodovinska in naravna, družabna in stavbniška. Človek lahko stopi iz velike katedrale v glavnem mestu in po treh urah vožnje z busom dosepe k spomenikom še bolj starodavne vere. Še predno je bila ustanovljena rimska cerkev, je bila v mehiški dolini zgrajena skupina svetišč, sredi katerih stojimo mi moderni ljudje v molčečem respektu in občudovanju. Piramida solnea se dviga do višine dvestotih čevljev in krije skoro dva akra. Krog nje pa stoji še drugi spomeniki, ki niso prav nič manj veličastni.

Med njimi sta svetišče lune in svetišče večerne zvezde. V bližini teh svetišč so že davno razkrili ostanke starodavnega mesta. V zadnjem času pa so starinoslovi še globlje kopali. Pod prvimi mestom so našli drugo. Zasedli so tudi znake vodovodnega sistema. Vse to se je godilo v Mehiki približno ob času, ko so vladali v Egiptu faraoni.

Za starinoslovce so te mehiške doline neizmerno bogato polje. Pisec tega članka je ob številnih prilikah spremljal William Nivena, ki je preiskoval severo-zapadni del glavnega mesta. Pred kratkim je v enem samem dnevu spravil na dan veliko število skrajno zanimivih predmetov, ki so ležali v globini starih metrov. Ko pa je Mr. Niven izjavil, da najti na visoki planoti del, kjer lahko koplje človek na razdaljo petdesetih milj ter zaslediti pri vsakem koraku ostanke starih mest, je prišel za novinec čas, da se ustavi ter nemo občuduje ta čuda.

Prvotni razvoj različnih ple-

men in rodov v Mehiki je snov, dežel katere se je pojavila že cel literaturo. V splošnem pa prevladuje mnenje, da sega prva civilizacija v mehiški dolini pet do sedem tisoč let nazaj. Najbolj presenetljiva pa je raznolikost tipov. Pet takih tipov je prav lahko razločiti. Od kod pa so prišli in na kak način?

Prvi tip je bil brez dvoma uničen od vulkanske erupcije pred nekako pet tisoč leti. Več stoletij nato je bila dolina najbrž neobjudena. Nato pa je prišlo mongoloidsko plemo. To je bilo brez dvoma pregnano iz doline, najbrž pred štiri tisoč let, od njih naslednikov, Toltekov, ki so zgradili zgoraj omenjene velike piramide. Tekom zadnje velike vstaje pa je videl pisec članka korakati skozi mesto Guadalajara polk vojaštva, ki je imelo iste mongoloidske poteze. Človek bi domneval, da je v Samarkandu ali pod velikim kitajskim zidom.

Mehika je naš edini zunanji sosed, katerega ne loči od nas morje. Zvezana je z nami in bo vedno zvezana z močnejšimi naravnimi vezmi kot katerakoli druga dežela, z izjemo Kanade. Človek lahko vzame Pullman voz v San Antonio Texas ter izstopi v mehiškem glavnem mestu.

Neizmerno pestra je zgodovina Mehike. Mogoče ima podnebje v večji meri kot kateri drugi faktor oprava s splošnim neredom. To podnebje izvaja večje ali manjše učinke na prebivalce. Če je potnik telesno prizadet od višine kot je večina nas, hodi približno en teden po mehiškem glavnem mestu več ali manj v stanju delne pijanosti. To stanje upliva brez dvoma na vid in na čustva. Ko je armada ameriškega generala Winfield Scotta leta 1847 oblegala mehiško glavno mesto, je dobila kompanija ameriških čreč povelje, naj napade neki samostan, katerega je branil oddelek mehiške infanterije. Zgodilo se je nekaj naravnost nemogočega. To se pravi, da bi se kaj takega ne moglo pripetiti v nobenem drugem kraju. Iri so pohiteli v svetišče, se pridružili mehiškancem ter ga branili proti svojim prejšnjim tovarišem s tako besnostjo, da je ostal ta dogodek zabosten spomin in tradicija v zgodovini armade Združenih držav.

Vsak moderen družnoslovec lahko opiše vzrok tega izvanrednega dogodka. Bila je višina, bila je pijanost. Keltška čustva, ki so le tlela v nižinah Dublina in Bostona, so vplavala v požar osebnosti čevljev visoko v mehiškem glavnem mestu. Ti pripristi možje so prišli v največje mesto cerkva v Ameriki, kjer noč in dan zvočne zvonovi ter poklekanje verniki na tla ob vseh urah dneva. Modrooki potomci teh mož še vedno žive v provinci, v kateri so se nastanili po končani vojni.

Na tej visoki planoti je toliko spominov preteklosti stisnjenih na majhno ozemlje, da se razvije v proučevalcu zgodovine povsem evropsko čustvo glede tega. Amerikanci potrebujejo več časa, da se privadijo opisanju dogodka, ki so se zavrhili pred prihodom Kolumba. Če izve človek, da je bil pred 500 ali 600 let izvršen ta ali oni čin, ne more čuditi, da se nahaja v ameriški okolici.

Na temelju vsega našega zgodovinskega pojmovanja mora ležati dejstvo neprestanega nadaljevanja starodavne in moderne zgodovine v Mehiki. Mehiki narod je v glavnem indijskega izvora. Manj kot en človek med petimi je čisti bel potomec španjskih zavojavalec. Ostali na precej enak način razdeljeni med čiste Indijance in mešance ali mešice. Kot povsod drugod se tudi v Mehiki pridružijo mešano prebivalstvo elementu v vseh političnih in družabnih zadevah. Črna barva ni nikjer odlošila. Pred zadajo revolucijo ni bila družabna črna potegnjena med Indijanci in belimi, temveč med bogatimi in vzgojenimi na eni strani ter

revnimi in nevednimi na drugi strani. Porfirio Diaz sam je bil mestie.

Prva revolucija in vojna za nevisnost se je pričela ne 10. septembra 1810. Vzrok te vojne bi moral služiti kot oster opomin na osnovno enotnost cele naše zapadne civilizacije. Napoleon je zavojaval Španko. Teoretično se je s tem polastil tudi španjskih posestev v Ameriki. Med silo Napoleona na Špankem ter ameriški kolonijami pa je ležala zmagovalna angleška mornarica. Ker je bil Napoleon splošno sovražen med člani rimske cerkve, ni manjkalo verskega odobrenja za resolucijo.

Voditelj se je kmalu pojavil. Bil je učen in značajan duhovnik, Miguel Hidalgo, ki je deloval v neki cerkvi v Guanajuato. Hidalgo je sklical svoje vernike preje kot običajno k službi božji onega mirnega jesenskega dne leta 1810.

— Ali hočete biti prosti? — je vprašal s trdnim glasom z lece. — Španci so sami tudi slabi, a sedaj hočemo izročiti nas in našo deželo Francozom. Ali boste pošteli sužnji Napoleona ali pa boste branili kot domoljubi svojo vero in svojo pravico?

Hidalgo je bil prvi in Obregon zadnji beli mož čistega španjskega izvora, ki se je zavzel za zatiranje Indijance in mestie. V globinah duha tega moža so se nahajale namreč dosti večje stvari kot pa jih je označil s svojimi besedami.

To gibanje je bilo del velikega revolucionarnega preobrata, ki se je pričel v Združenih državah leta 1775 ter ni bil še končan. Prva revolucija pa se je izjalovila in Hidalgo je bil vsled izlajalskega čina ujet, obsojen na smrt in ustreljen. Šel je junaško v smrt ter dal oddelku vojaštva sam povelje, naj streljajo.

Sovjetska soareja v Rimu.

Sovjetski poslanik v Rimu Jurjenjev je pred par dnevi priredil v sovjetski poslaniški palači svečano večerno zabavo, na katero je povabil razne oddelke in političnega, gospodarskega in umetnostnega življenja. Največjo senzacijo je vzbudila poslaniškova opazka, da za to svečanost ni predpisan frak, temveč navadna obleka. Mnogi so tudi res prišli na zabavo v promenadni obleki in pravijo, da radi tega ni bila soareja nič manj zanimiva, kakor so druge take prireditve v frakih.

Kitajska čaša in krožnik ZASTONJ za 40 labelov ZASTONJ Star in Magnolia Mleka

Če potrebujete čaše in krožnike, začnite danes hraniti labelne naših vrst kondenziranega mleka ker pomenja dragocena darila. Čaša in krožnik kot sta naslikana zgoraj sta iz importiranega porcelana ter imata lep rožnat in zlat okrasek. Dobiti jih je v naših premijskih trgovinah. Po pošti jih ne pošiljamo. Začnite danes hraniti labelne z naših kan.

POSEBNA PONUDBA

Če hočete izpolniti kupon v tem oglasu ter ga odnesti v bližnjo premijsko trgovino kot je označena spodaj, ali ga po pošti nam, in dobili boste ilustriran Premijsko seznam in Posedno Premijsko Karto, ki je vredna 10 brezplačnih labelov. Sprejme se samo ena taka Premijska Karta od odjemalca s 40 ali več labeli. Vsaka naša Premijska Trgovina bo sprejela to Karto zaeno z nekaterimi ali vsemi vašimi labeli s teh kan. Če ni v vašem mestu nobere trgovine, kjer bi zamenjali te labelne in Posedno Premijsko Karto, jih pošljite Borden Premium Company, 44 Hudson Street, New York City, zaeno s številko darila označenega v Ilustriranem Premijskem Seznamu, in mi vam bomo poslali brezplačno.

Hranite labelne za dragocena darila.

KUPON
Borden's Premium Co., Inc.
44 Hudson Street, N. Y. C.
June 10, 1924

Ta kupon mora biti zamenjan tekom petnajstih dni izza zgorajga dne za Posedno Premijsko Karto.

IME No. 1
NASLOV (Slovenian)

Zgodovina koristnih rastlin.

Prvotna domovina žit je brez dvoma Azija. — Trto so gojili že stari Fenici. — Krompir je dala svetni Južna Amerika. Bombaž so poznali najstarejši narodi.

Kadar jemo kruh se gotovo ne zamislimo v zgodovino žit, iz katerih se izdeluje moka in iz nje peče kruh. In vendar je zgodovina žit in tudi drugih koristnih rastlin ne le zanimiva ampak tudi važna. Če si stavimo vprašanje, katera rastlina je v življenju človeka najvažnejša, potem moramo odlikovati s tem prvenstvom gotovo graminae, to je žito! Njihovo semenje vsebuje toliko redilnih snovi, da bi izguba žit postala za človeštvo usodna. Skoro vse velike lakote so nastale zaradi slabe žitne letine. Že iz svetega pisma vemo, da je Egipt za časa Jožefa gladoval samo zato, ker žito ni obrodilo. Prav isti vzrok je imela velika ruska lakota po svetovni vojni. Kako stara so žita? Kako kulturno človeštvo! Iz raznih priprav za mletje žita, ki so se našla v prazgodovinskih seliščih se da sklepati, da so poznali žita ljudje, že v tisti temni dobi davnih tisočletij, o kateri se nam razen izkopanih niso ohranili nobeni drugi podatki.

O pradamovini žit ne vemo ničesar pozitivnega, najverjetneje pa je, da so doma iz Azije, kjer rasto še danes nekatere vrste divjih žit. Zgodovinsko dokazano je, da so pšenico gojili stari Kitajci že pred letom 2822 pred Kristom. Torej pridelava pšenice je po teh zgodovinskih podatkih stara skoro 5000 let! Najstarejše žitne vrste, ki so se gojile v Evropi so bile: ječmen, rž in oves. Gojenje rži pri slovanskih in germanskih narodih gotovo starejše nego gojenje pšenice, čeprav poznajo rž tudi ob Kaspijskem morju v Aziji, Indiji, Hebreji, Egiptu in Grki so vporabljali pri peki kruha skoro izključno pšenico moko. Ravno tako cenijo še danes vsi južni narodi pšenico mnogo višje nego druga žita, katerih skoro ne goje. V novejši dobi so žita postala še važnejša, ker se uporabljajo tudi v tovarnah za izdelavo piva, škroba in spirita, sedaj pa se bo iz njih izdelovalo tudi še umetno meso "massen". Po svoji starosti se zamorejo

z žitom primerjati samo še trte in nekatere rastline, iz katerih se izdelujejo oblačila. Kakor žito, tako se tudi trta, oziroma grozdje in vino omenja že v bibliji. Tudi pijanci imajo svojega patrona že v očenem Noetu. Pradomovina trte je tudi Azija. Iz zgodovine vemo, da so jo gojili že Fenici, Kartagani so znali pripravljati posebno dobra vina že krog leta 550 pr. Kr. Herodot poroča, da je bila v njegovi dobi vinska kultura razširjena po vsem Egiptu. V grobovih El Kab v stari Elethyji se je ohranil ciklus slik, ki predstavljajo celotno delo pri pripravljanju vina po tedanjih navadi. Sajenje trte in pridelovanje vina je moralo biti v starih časih znano sploh vsem kulturnim narodom Azije in Afrike, kajti grški geograf Strabo pripoveduje tudi o gojenju trte in pridelovanju vina v Berberiji in Perziji. Komaj Mohamedova vera, ki je prepovedala uživanje vina, je trto pregnala iz teh krajev. V Evropi se je trta gojila najprej najbrže na Balkanu, v Italiji in Franciji. Fokeji so zavnesli trto med Galce že leta 600 pr. Kr. Gali so tudi prvi gradili lesene sode. V Dalmaciji je vinska kultura že zelo stara, ravno tako se je gojila trta tudi na našem Goriškem že pred Kristom. V Nemčiji je prišla trta za časa cesarja Probusa krog leta 276 po Kr. Krog leta 800, za časa Karla Velikega je bila vinska kultura ob Renu že dobro razvita. V Španiji in na Portugalskem so pričeli saditi trte razmeroma pozno. Na Ogrskem so pričeli saditi trte komaj za časa kralja Bele II. leta 1241. Tokajec si je priboril ime komaj v 17. stoletju. Zadržaja je dobila trta Amerika; začeli so jih v večjem razmahu gojiti komaj v sredini prejšnjega stoletja.

Krompirjeva prvotna domovina je Južna Amerika, najbrže Čile. Kdo ga je prinesel v Evropo ni gotovo, sigurno pa ne Francis Drake, kakor se je doslej mislilo. Več zaslug ima menda Sir Walter Raleigh, ki je prinesel na Angleško tudi tobak. V srednje Evropo so prinesli krompir vojaki leta 1630, gojiti pa se je pričel v večjem obsegu komaj po letu 1720. Sprva je veljal kot luksuzna rastlina, ker je njegov evet imel krasen in močan duh, ki ga je vsled prilagoditve našemu podnebnju tekom desetletij popolno izgubil. Preprosto ljudstvo je bilo tudi mnenja, da je uživanje krompirja škodljivo zdravju. Ve-

liki pruski mnez je leta 1649 plačal za krompirjevo seme nekemu holandskemu vrtnarju 20 zlatih goldinarjev, ter zasejal to "bulbijsko zelišče", kakor so ga tedaj imenovali, na svojem dvornem vrtu. Njegov zdravnik Elsholz ga je potem preiskoval, če je res strupen. Sajenje krompirja v splošnem se je moralo uvesti komaj nasilno pod pretjno kazni. Najbolj konservativen je bil v tem oziru Balkan, kjer so pričeli saditi krompir komaj v prejšnjem stoletju. Na Grškem je še leta 1836 veljal krompir za lepotočnino rastlino in ko je tega leta prišla v Atene prva kraljica, nemška princeza Amalija von Oldenburg, so ji tamkajšnje dekle poklonile pri sprejemu — šopek krompirjevega cvetja!

Ravno tako mlada je tudi sladkorna pesa, ki je rešila Evropo od visotni od uvoza sladkorja iz tropičnega sladkornega trsa. Gojiti so jo pričeli intenzivneje najprej v Franciji, kjer se je za časa Napoleona I. razvila prva sladkorna industrija. Poprej se je sladkorna pesa uporabljala le za prašičje hranivo in izdelovanje cikorijske. Danes preživlja gojenje sladkorne pese cele velike pokrajine. V jug. državah se goji največ v Srbiji in v Vojudini.

Kakor hraniva, tako so v življenju človeka važna tudi oblačila. Prvotno so se ljudje odevali s kožami ubitih živali, vendar pa je tudi tkanje platna in drugega blaga že silno staro. Bombaž, lan in konoplja so poznali že stari kulturni narodi Orijenta. Že najstarejše knjige, pisane v staroindijski, v sanskritu, pripovedujejo o rastlinski vlni, o bombaže-

vinu. Indijski muzeji (stkan veter) je slovel že zelo zgodaj. Tudi prastinovalec Amerike so poznali bombaževino in izdelovali dragocene tkanine, katere sta prinesla s svojih prvih potovanj v Evropo že Kolumb in Cortez. Tudi konoplja in lan imata častljivo zgodovino. Ahajski lan je že v stari Grčiji slovel po svoji izborni kvaliteti. Konoplja, iz katere se izdelujejo vrvi (konopci), jadra in sotorovina, so gojili posebno v severnih pokrajinah že od nekdanj. Najbolj znamenita je ruska konoplja in se je v Rusiji tudi največ prideluje. Znanje dežele konopljice so tudi Danska, Švedska, Litavska, Letonska, Estonka, Finska in Poljska. Pri nas se goji konoplja mnogo v Vojudini in se tudi izvaža, samo da ji ruska dela zadnjih par let zopet veliko konkurenco. Tam imamo tudi nekaj tovarn za predelovanje.

Smrt najbogatejšega Rumuna.

V Braili je umrl znani rumunski milijarder Emerico, mož, kateri velja za najbogatejšega človeka v Rumuniji. Smrt je bila dokaj čudna. Emerico je prejel iz Londona poročilo, da mu je neki trgovski posel sijajno uspel. Od veselja nad tem ga je zadela kap.

Neplačan račun.

Pred par dnevi je prišel brezposelni slovenski pomočnik Ignacij Rozman v družbi nekoga mladeniča v gostilno Černigoi, po domnevi pri "Tinčtu" v Rožni dolini, kjer je naročil 2 litra vina in 3 jaja. Ko sta vse to popili, sta jo o rastlinski vlni, o bombaže-

ZA GOSPODINJE

Pisec ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema nasvete, s pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo zanimal vsako dobro gospodnjo.

NAVODILA Št. 5

Kuharski recepti.

Zdravniki vedno priporočajo bolnim pacijentom skodelico custarda, ker je lahko prebavljiv ter ob istem času zelo okusen in redilen. To je ena najboljših hran za otroke in dajati bi jim jo morali vsaki dan. Naslednji recept bo vzbudil njih tek.

OKUSEN CUSTARD

- 4 jaja
- 1 čaša in pol evaporiranega mleka.
- 1 čaša in 3/4 vode.
- 4 čajne žličke drobno sesekane čokolade.
- 1/2 čajne žličke soli.
- 1/2 čajne žličke belega popra.
- 2 veliki žlici stopljenega surovega masla.
- 1 čajna žlica paprike.
- Malo cayenne popra.

Stepite jaja, dokler ne dobe barvo citrone. Dodajte mleka in vode ter vse druge priredbe, z izjemo surovega masla in paprike. Stepite vse dobro skupaj ter nalijte v pomazane čaše za custard. Končno nalijte stopljenega surovega masla na vrh vsakega custarda, podrežite papriko na vrh vsakega ter postavite v peč. Ko je custard pripravljen, da se ga servira, obrnite custard na vroči krožnik ter ga polijte z omako, katero ljubite.

Navodila za kuhinjo.

Če je tekom praznika peče obizirana z mastjo, jo očistite takoj s starim papirjem.

Če hočete očistiti posodo za prazženje, odlijte najprej vse mast in obrišite nato posodo s starimi čiščilci in v polovici dela očistite jo iz vršena.

Če bi potrebovali pečivo moko ter najdete, da nimate doma zalogo, napravite lahko dobro nadomestilo iz starih čiščilcev in ene čaše koruznega škroba.

Čajna žlička soka citrone na en kvart vode bo napravila riž zelo belim ter ohranila zrno ločeno, kadar so skuhana.

Če izgnbi posoda za čaj ali kavo svojo barvo od znotraj, jo prekuhajte v močni razredčeni boraksa za kratkotek čas in zopet bo čista in bela.

Domača sredstva.

Če hočete, da bo vaše namizno perilo izgledalo lepo in gladko, ne pa trdo, ga ne namakajte v škrobu. Posušite naj se popolnoma, nakar ga pomolite v vročo vodo ter potegnite skozi stiskalnik. Nato ga zganite skupaj ter zavijte v suho čisto gazo. Nato ga zlikajte z resnično vročim železom in platno bo dobilo lep blešč.

Stare mrežice za plin ni treba metati proč. Tvarina, iz katere so napravljene, je čudovito sredstvo za snajenje zatega in srebrnega namizja. Snov je treba rabiti suho na kosu mehkega usnja.

Predno poskusite zabiti žebelj skozi les, ga potisnite skozi kos mila. Videl boste, da bo nato lahko prodiril v les, ne da bi razkahl.

Miglajci za lepoto.

Natančne navode je bil, da ima vsaka ženska popolnoma dovršeno postavbo. Obrisi postavbe so različni pri vsaki osebi in niti dve osebi si nista podobni. Modere se mora vsled tega prilagati tako, da vam daje čar korrektni oblik postavbe. Proučevanje mor la opisi postav več kot enega milijona žensk so pokazali, da ima 95 od sto ameriških žensk kako hibo v postavi. Navadni korzeti ne nudijo onih hihkih, grajeznih in udobnih kretenj, katere hočete imeti. Vsi led tega bodite previdni pri izbiri pravega korzeta.

Osebo zdravje.

Cilj zdravljenja rane je preprečiti vstop bacilov. Očistiti morate rano popolnoma, kajti umazanec pomenja nevarnost. Zakaj bi se izpostavili riziku zastrupljenja krvi, če je to mogoče preprečiti od prvega početka? Skušajte osušiti vsi nesnaga s tem, da natančno očistite rano ter pazite nato, da se boste poslužili čiste obveze. Za majhne ureze in tako dalje naj se takoj vzame peroksid ali jodin in celo vroča voda je zelo dobra. Če bi prišla rana zniti in se se pojavijo bolečine, je svetovati poskodbavni osebi, naj takoj obišče zdravnika.

Mi priporočamo naslednje izdelke:

Bordenovo Evaporirano Mleko je dvakrat tako bogato kot mleko v steklenicah. Kadarkoli vaš predpis zahteva mleko, razredčite polovico Bordenovega Evaporiranega mleka z enako količino vode. To vam prihrani denar na vašem računu za mleko.

Naše gospodnje hranilne Mleka in Star Mleka zavoljo dragocenih daril. Poleg tega, da vam dajo je vrste kondenziranega mleka najboljše mleko in sladkor, imajo veliko vrednost zastran svojih labelov. Začnite danes hraniti labelne.

Izpred sodišča.

Sejmska tatova v Konjicah.

Stefan Mršljak, 43letni kočar in Franc Švec, 30letni pekovski pomočnik, oba iz Prebukovja na Hrvaškem, sta se zmenila, da se bosta na sejnu v Konjicah dne 17. aprila slučajno našla. In ta slučaj je tem večji, ker je Mršljak par dni poprej beračil po Sloveniji kot pogorelec ter se pripeljal na dan sejma iz Maribora v Konjice, ne da bi bil baje poznal svojega sovršnika. Oba pa sta rabila srajce, ki jih na Hrvaškem ni mogoče dobiti, ter sta vstopila v trgovino gospe Lize Šerak. Ker je pa že prej pršel eden izmed njiju v trgovino ter zahteval svilene robe, a jih vsled svojega siromašnega vtiša, ki ga je napravil na prodajalko, ni dobil, so bili v trgovini navzven na oba nenavadna gosta pozorni. In zgodilo se je čudo, da sta se začela nenkrat po kratkem izbiranju rediti. Ko sta pa morala odpreti skrinjice, se je nahajalo po njima pet srajc. Svojo poštenost sta hotela pred celjskim okrožnim sodiščem dokazati s svojo nezakovanostjo. A za njima je prišel listič, ki je bil že precej popisan s sličicami grehi. Odslužiti bosta morala v "neprijazni" Sloveniji po 4 mesece poostrenega zapora.

Iz preobratne dobe.

Spomladi leta 1919. je izvedela celjska policija, da je ukradel neki I. G. mesarski pomočnik na bregu pri celju, neznanek je obleko, razno zlatarstvo ter 2 zlati uri. Ukradene reči je shranil pri svoji teti na bregu. Preiskava je dognala resničnost ovadbe, a uzmornji je medtem že izginil v inozemstvo. Po par letih se ga izsledili v Linzu v Avstriji, kjer je bil v službi. Ohlajenec se zagovarja, da je kupil zlatarstvo od nekega neznanega Bosanca za 80 kron, usnjati jopič pa od nekakega vojaka. Ker mu pa sodišče tega ni verjelo, je dobil 5 mesecev poostrenega zapora.

Proti učiteljstvu.

Neprestano hujkanje izvestnih ljusk proti učiteljstvu rodi po deželi že lepe sadove. Pred okrožnim sodiščem v Celju sta se obravnavala dve dni dva slučajja. Ki nudi prav žalostno sliko posurovebi in kažeta pomanjkanje spoštovanja pred javnimi funkcijami.

Na pristavi v rogačnem okraju je 21letna posestnikova hči Terezija Sovine iz Roginske gore med šolskim poukom vdrla v šolsko sobo ter naklevala šolskega vodjo z nezadovoljnimi psovki. Obsojena je bila na 100 Din globe. V št. Lenart nad Lašcem pa je dne 20. decembra pred učenci v razredu dejansko napadel učitelja 23letni posestnikov sin Alojzij Lapornik ter jo med drugim izmerjal še z besedami: "Porka madona! Ti si dekla in nič drugega!" V jezo ga je spravilo edino to, da se je učiteljica še po obveznem šolskem pouku trudila z učenci, ker so vsled pomanjkanja rednega pouka v okraju zasedli. Lapornik je bil obsojen na 10 dni poostrenega zapora. Nahajšane žrtve morajo v zapor, ni pa mogoče doseči tistih, ki s strupenimi članki grmijo proti učiteljstvu.

Poneverba v Celju.

Pri mesarju Josipu Gorenjaku v Celju je vstopil v službo 30letni mesar Ignacij Frankovič iz Brega. Kmalu nato in sicer dne 7. aprila mu je izročil gospodar 2 nahrbtnika klobas s težo 38 kg ter ga poslal v Savinjsko dolino, naj jih razpeče med stalne stanke. Ker bi se bil moral vrniti še istega dne, a ga ni bilo, je poslal prihodnjega dne Gorenjak za njim svojega učenca. Frankovič je sicer svojemu gospodarju v ljudno sporočil za Estku, da pride, medtem pa je izkupiček pridno zapravil, dokler ga ni okrajno sodišče v Braslovčah izročilo ruki pravice. Za pokoro mu je edinega okrajno sodišče v Celju tri tedne poostrenega zapora.

Nepoetičen pesnikov doživljaj.

Slovenskega poeta usoda je vsakomur znana že iz zgodovine. Da pa tudi danes še velja za Prešernove besede, dokazuje afera, ki jo je zadnji čas doživel slovenski pesnik, ki je po dolgem trudu in iskranju slednjič iztaknil majhno stanovanje v "metropoli". Vendar pa po uveljavljenem družabnem zakonu ni moglo biti soglasja med njim in drugim gospodarjem in kmalu so se javile male sprjete, ki

so napravile hiter konec prijaznosti in sočivanja. Pri eni takih konverenz se je naš poet upravičeno raztogotil in svojo nervoznost dokumentiral z zaloputanjem vrat. Nato se je od prevelikega razburjenja zgrudil in so ga morali odnesti s pozorišča prepira v sobo in na posteljo, kjer je brez zavesti besnel še kakš 2 uri. Nato je vložil gospodar tuzbo zaradi žaljenja časti in poškodovanja tuje lastnine. Po mnogoštevilnih obravnavah je bil slednjič obtoženec oproščen, ker je bilo popolnoma jasno, da je njegov razburjenost izval v polni meri krivični gospodar in tudi obtoženec vsled živčne onemoglosti ni mogel odgovorjati za takrat izustene besede.

Priporočljiv dobavitelj premoga je Ivan Drenik, 21letni rudar v Libovjah. Ker je imel kot delavec v rudniku zimski deputat premoga 5 q, poleti pa 2, je na ta račun grešil na ta način, da je prodajal razna stranka v Petrovčah, v Zelen in v sosednjih občinah premog in izvalil iz njih večje svote denarja. Ko so mu pa postala tla prevročja, je pobegnil v Studence pri Mariboru. Preživljal se je nekaj časa s prigoljufanim denarjem. Ko mu je pa zmanjkalo evrenka, je poslal dobrega znanca svojega očeta ter mu potožil, da ga so med večnjo okradli. Dobrosrčni prijatelj mu je šel na linanice ter mu posodil 400 dinarjev. Pred okrožnim sodiščem v Celju je bil obsojen Ivan Drenik na mesec dni poostrenega zapora.

Vojaskega begunca je skril.

Ana Kolar, posestnica v Trubendolu. Napravila je to namenoma in ved, da je neki Alojzij Deželak pobegnil od vojakov, ker se ga orožniki že enkrat pri njej aratirali. Ko so pa prišli pomoči dne 18. februarja vnovič pred njeno hišo ter zahtevali, da odpre vrata, jih je tako dolgo zadrževala, dokler ni zbežal begunec, ki je ležal dotlej na peči, na podstrešje in se skril. Vsi izmišljeni izgovori pred okrožnim sodiščem v Celju niso pomagali. "Avtonomija" jo je spravila za en teden v luknjo.

Nasilnež.

Friedrich Volker, 30letni rudar v Hrastniku, ima že 22 kazni za seboj. Šele 22. marca je bil obsojen na en mesec poostrenega zapora, ker je hotel poslati neko 48letno bolno žensko iz Hrastnika a tudi ta kazen ga ni izpametovala. Po noči 24. aprila je prišel ponovno pred vrata iste ženske, tolkel najprej na vrata in grozil, ker mu ni odprla, da bo vdrl skozi okno. Ker ga žena pozna kot nasilnega, je raje odprla, da bi ga pomirila. Ko je odšla, je Volker zopet začel nagajati ter e je celo se dejansko hotel, mu je končno utekla k sosedom. Pred okrožnim sodiščem v Celju se je Volker zagovarjal s popolno pijanostjo, kar pa ni verjetno in tudi ni moglo omiliti njegovega neverjetno surovega dejanja. Obsojen je bil to pot na tri mesece poostrenega zapora.

Grozen samomor mlade deklice.

Ko je neki finančni podčastnik nadzoroval stražo ob železniški progi med Barkovljami in Miramarone pri Trstu, je obilo na tiru ženska truplo, ki je bilo grozno razmesarjeno; nogi sta bili odtrgani od živeta, vse naokoli je bilo pokropljeno s krvjo. Poklicani zdravnik resilne postaje je ugotovil, da je smrt nastopila približno pred eno uro. Komisija identitete ni mogla dognati, pač pa je ugotovila, da gre za samomor. Poznalo je bila samomorilka spoznana kot Islena prodajalka Lucija Pokar iz Verdelja. Spoznala jo je njena mati. Uboga žena je povedala, da je šla hčerka z doma rekoč, da gre obiskat njeno prijateljico v Barkovljah. Od tedaj je ni bilo več domov. Kaj je deklica privlela do tega koraka, ni znano.

ALI VESTE,

da je dospel v Jugoslavijo francoski polkovnik Maurice Marmina, ki bo zastopal Francijo v pogajanjih glede meje med Madžarsko in Jugoslavijo? Ali veste, da vam dajo navadne cigarete kolonijo, Helmar turške cigarete pa kakovost?

Molitveniki:

Duša popolna	1.00
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.70
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	
v platno vezano	.70
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Skrbi za dušo:	
v platno vezano	.30
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80
Sveta Ura:	
fino v platno vezano, z debelim črkami	.90
v usnje vezano	1.60
v najfinejšo usnje vezano	1.80

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.30
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10
Key of Heaven:	
v usnje vezano	.70
Key of Heaven:	
v najfinejšo usnje vezano	1.20
Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

Poučne knjige:

Abecednik slovenski:	
broširan	.30
trdo vezan	.50
Angleško-slovenski slovar	
(Dr. Kern)	5.00
Angleški slovar ali nauk kako naj se k sv. masi strega	.10
Jomaci živinozdravnik	1.25
Dva sestavljeni pesla: Četvorka in beseda pisana in narisan	.35
izvedoreja	.75
Kubična knjiga ali hitri računar za trgovce z lesom	1.00
Knjiga o lepem vedenju	
Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljani	.15
Knjiga o dostojnem vedenju	.50
Katekizem (veliki)	.40
Kako postane stari. Vodilo po katerem se doseže najvišja starost	.50
Mekarstvo s črticami za živinozdrav	.75
Nemško-angelski tolmáč	.60
Največji spisovnik ljubavnih pisem	.80
Nemščina brez učitelja	
1. del	.30
2. del	.30
Pravila za otroke	.65
Psihične motnje na alkoholski podlagi	.75
Praktični računar ali hitri računar Ročni slovensko-angelski in angleško slovenski slovar	.30
Slovensko-angelski slovar, s slovarjem, trdo vezano	1.50
Slovenska slovnica za srednje šole, (Breznik)	1.00
Splošno knjigovodstvo, 1. in 2. del	1.25
Slovensko-italijanski in Italijanskoslovenski slovar	1.00
Srbska začetnica za Slovence	.40
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	.50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica. (Broširano)	1.10
Spretna kuharica. (Trdo vezano)	1.45
Slovenska kuharica, z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 608 strani, trdo v platno vezana	5.00
Učni čebelar	.50
Učni knjižica	.50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem, trdo vezano	1.50
Veliki vsevede	.30
Zbirka domačih zdravil kakor jih rabi slovenski narod	.75
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev	
1. zvezek	.85
2. zvezek	.85

Razne povesti in romani:

Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Knjiga vsebuje 608 strani, v platno vezana	3.00
Andrej Hofer	.50
Benčka vedečevka	.35
Belgrajski Biser	.35
Bedakova izpoved	1.20
Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Balkanska turška vojaka	.35
Čevlke	.35
Črni panter	.35
Čiganova ovrta	.35
Čas je zlato	.35
Četina Borogradska	.35
Čarovnica starega gradu	.25
Črni z orožjem	.35
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško)	.35
Dolga roka	.35
Devica Orleanska	.50
Duhovni Boj	.50
Elizabeta	.35
Ernan Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Farovski kuharica	.75
Fra Diavolo	.50
Gordovnik (2 zvezka)	1.20
Grešnik Lenard, (Ivan Cankar)	.75
Gočevski katekizem	.25
Gruda umira	.50
Golem, roman	.70
Gentleman vlomilec, trdo vezano	1.20
Ilidvika	.35
Ilumoreske, Groteske in Satire	.60
Iz dobe punta in bojev	.50
Iz zapiske globeli	1.50
Igralec, roman, spomini mladosti	.90
Isa, Jurčič spisi:	
Trdo vezano	1.00
2. zvezek, Sosedov sin knežkega cesarja itd. Broširano	.75
Trdo vezano	1.00
3. zvezek, Dr. Zober, roman, Tugomir, tugačija v 5. dejanjih, Trdo vezano	1.00
4. zvezek, Trdo vezano	.40
5. zvezek, Trdo vezano	.40
Judski knjižnica:	
1. zvezek, Darovana. Zgodovinska povest	.50
2. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
3. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
4. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
5. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
6. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
7. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
8. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
9. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
10. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
11. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
12. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
13. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
14. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
15. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
16. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
17. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
18. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
19. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
20. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
21. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
22. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
23. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
24. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
25. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
26. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
27. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
28. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
29. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
30. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
31. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
32. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
33. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
34. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
35. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
36. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
37. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
38. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
39. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
40. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
41. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
42. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
43. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
44. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
45. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
46. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
47. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
48. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
49. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
50. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
51. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
52. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
53. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
54. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
55. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
56. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
57. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
58. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
59. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
60. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
61. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
62. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
63. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
64. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
65. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
66. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
67. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
68. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
69. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
70. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
71. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
72. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
73. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
74. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
75. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
76. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
77. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
78. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
79. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
80. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
81. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
82. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
83. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
84. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
85. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
86. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
87. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
88. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
89. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
90. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
91. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
92. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
93. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
94. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
95. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
96. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
97. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
98. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
99. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50
100. zvezek, Jernat Zmagovet. — Med Plazovi	.50

Razne povesti in romani:

Elizabeta		2.80
Iran Baron Trenk		1.00
Filozofska zgodba		1.00
Farofska kuharica		.75
Era Diavolo		.50
(Gordovnik (2 zvezka)		1.25
Grešnik Lenard. (Ivan Cankar)		.25
Geovski katekizem		.25
Gruda umira		.50
Golem, roman		.70
Gentleman vlomilec, trdo vezano		1.25
Hedvika		1.30
Humoreske, Groteske in Satire		.50
Iz dobe punta in bojev		.50
Iz zapeske globeli		1.50
Igralec, roman, spomini mladeniča		.90
Jos. Jurčič spisi:		1.00
Trdo vezano		1.00
zv. Sosoded ajn. Sin kmetkega		.75
esarja itd. Broširano		1.00
Trdo vezano		.70
zv. Dr. Zober, roman. Tugom-		1.00
er, tragedija v 5. dejanjih.		.40
Trdo vezano		1.00
armen, trdo vezano		.40
Ljubice Habsburžanov		.40
Jndski knjižnica:		
2. zv. Darovana. Zgodovinska		.50
povest		.50
3. zv. Jernat Zmagovast. — Med		.50
Plazovi		.50
4. zv. Malo življenje		.60
5. zv. Zidinja kmetica vojaka		.75
7. zv. Priljajac		.60
9. zv. Kako sem se jaz likal,		.60
(Brencelj)		.60
10. zv. Kako sem se jaz likal,		.60
(Brencelj)		.60
11. zv. Kako sem se jaz likal,		.60
(Brencelj)		.60
2. zv. Iz dnevnika malega		.60
pehoda, trdo vezano		.60
14. zv. Ljubljanske slike. —		.60
(Brencelj)		.60
5. zv. Juan Mileria. Povest iz		.60
Španskega življenja		.60
6. zv. Ne v Ameriko. Po resul-		.60
tnih dogodkih		.60
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti.		.70
Broširano		1.25
Trdo vezano		1.25
Mimo življenja. (Ivan Cankar)		.80
Mrtvo mesto		.70
Mrtvi Gostac		.80
Materina trter		.40
Isabelino		.40
Mali Klafec		.30
Mesija		.30
Mirko Postenjakovič		.70
Marjetica		.70
Notarjev nos, humoreska		.30
Naša Vas. 1. del vsebuje 14 po-		1.00
vesti. (Novčan) —		1.00
Broširano		1.00
Naša Vas. 2. del vsebuje 9 povesti		1.00
Broširano		1.00
Na Indijski otokih		.50
Naseljenci		.90
Novle in črtice		.80
Na Perziji		.40
Naša leta		.80
Nihilist		.40
Na krvavih Poljanah. Trpljenje in		1.50
strahote z bojnih pohodov bivše-		1.50
ga slovenskega polka		1.50
Narodna biblioteka:		
Berač. — Elizabetha, angleška kra-		.30
ljica		.30
Emanuel, lovčev sin. — Berač		.30
Svitoslav		.30
Spisje		.30
Krvna osveta		.30
General Laydon		.30
Napoleon I.		1.25
Babica		1.25
Nesrečnica		.30
V gorcem zakolju		.30
Za kruhom		.30
Zalost in veselje		1.40
Z ognjem in mečem		.40
Grška Mitologija. 2 knjigi		1.40
Kranjske čebulice, poezije		.30
Narodna knjižnica:		
Bilke		.30
Izbrani spisi Valentina Vodnika		.30
Gadje gnezdo		.40
Malenkosti		.40
Moje življenje. (Ivan Cankar)		1.40
Obiski. (Cankar). Broširano		1.40
Trdo vezano		1.40
Ob 50 letnici Dr. Jancina E. Kreka		.20
ovestice, Rabindranath Tagore,		.40
Vsebuje 5 povesti		.40
Pasti in zanke. Kriminalni roman		.30
Pariski zlatar		.30
Pod krivo jelko. Povest iz časov Ro-		.30
kovnjačev na Kranjskem		.30
Poslednji Mehikane		.30
ravljice H. Majar		.30
Povesti slovenskemu ljudstvu v		.30
pouk in zabavo		.30
Pot za razpoljtem. Trdo vezano.		1.30
Požigalec		.30
Praprčanove zgodbe		.30
Patria, povesti iz irake junaške		.30
dobe		.30
Predžrtani. Presern in drugi svetni-		.30
ki v gramofon		.30
Pet tednov v srakoplovu. trd. vez.		1.40
Pol litra Vipave		.30
Ptice selivke. (Rabindranath Tagore)		.30
—		1.40
Pred nevihte		.30
Revolucija na Petruglakom		.30
Rinaldo Rinaldini		.30
Robinson		.30
Slovenska knjižnica. Zbrani spi-		.30
spisi. vsebuje 10 povesti		.30
Sunecski invalid		.30
Skorzi črne Indije		.30
Saniska knjižica. velika Arabska		.30

Pod krivo jelko. Spisal Peter Bohinjec.

(Povest iz časov rokovnjačev na Kranjskem.)

(Nadaljevanje.)

"Ljudje božji, kam pa vendar?" vpraša ujetnik nagovornika, ki je spremenil svoj glas. Drugače bi bil duhovnik utegnil spoznat enoakega Polonjeka.

"Nič hudega ne bo za vas. Peljala vas bova k nekemu bolniku, da ga izpoveste," odgovarja Polonjekov tovariš, kapitan Taeman, ki je tudi izpremenil svoj glas.

"Dušo rešiti, tisto pač!" odgovarja nekoliko pomirjeni duhovnik in rade volje stopa med rokovnjačema. Vendar se mu zelo čudne misli pletojo po glavi, zlasti ker ni dobil zgovorni "hudi gospod" nobenega odgovora več.

Hodili so po potih in stezah, zdaj gori, zdaj doli, zdaj sem, zdaj tja, dokler ne obstanejo v "Krčevem kotlu", prijazni kotlini Udnege boršta.

Tam je ležal na mahu bolnik, ki je imel pod glavo usnjato blazino, ukraden v cerkvi, in pokrit s plaščem, ki ga je ranjenec nekoč zamenjal pri mrliču v tržiškem karnjerju.

Sprejemalec sta odstopila, gospod Janez pa je poslušal dolgo povest zastaranega, pa skesanega grešnika...

Čez pol ure je spet korakal z zavezanimi očmi čez drn in strn proti Kamnjeku. Ni ga več mikalo, da bi obiskal svojega sosedu. Brzo jo je odkuril domov, vesel, da se je izmotal iz skrivnostne družbe.

Doma so mu povedali novice, da so našli Toporiša iz Svarji mrtvega v hiši. Leseni strop se je podrl nanj, ko je bil večer sam doma med jutranjo službo božjo.

Gospod Janez je vzdihnil globoko, ali novice ga ni iznenadila.

II.

Bolnik v Krčevem kotlu je bil letenski rokovenjač Bresa. Ko je kapitan Taeman med službo božjo ropal Toporišovo hišo v Svarjah, je bil Bresa prvi, ki je stopil v hišo. Domači gospodar se je hotel brniti in je zavilhtel sekuro nad napadalcem. Ali nesreča je hotela, da se je skira zadla ob nizki, trhneli strop z vso močjo, segniti tram se je prelomil in obadva, Bresa in gospodar, sta obležala pod podrtim stropom. Toporišu se je vrhutega ostrina sekire zasedila v glavo, da je izkrmavel, Breso so pa tovariši potegnili iz razvalin s potrtnim oprsem. Zanesli so ga v Udni boršt, da tam ozdravi ali umrje.

Na bregu sta ležala rokovenjača Pomiganec in Požaganec. Jedno sta bila v družbi z Breso, ki je bil znan med ljudmi z imenom "sapa napeta". Pomiganec se je zval drugače Kosmač, doma iz Kamnjeka, Požaganec pa Hojkar iz Tenetiš. Pomiganec je imel navado, da je pomigaval z očmi, ker so mu pravo odžagali.

"Kako je, Janez?" popraša Požaganec trpečega bolnika.

"Sapa napeta, k koncu gremo!"

"Le srčnost, Janez! Moja Jera je šla iskat rož za mažo in za pijačo. Če to ona ne ozdravi, te ne bo nihče drugi," tolaži Breso tovariš z leseno nogo.

"Le vesel bodi, Janez, da te je goriški duhovnik previdel. Mene pa še čaka," izpregovori Mica in briše čelo bolniku.

"Tega sem pa res vesel, sapa napeta! Res da težko upam na božje usmiljenje; preveč mi je hrbet poln hudobij in vrag in isedi že na vratu; ali odleglo mi je pa vendar in pri sre mi je tako, kakor takrat, ko sem bil zaprt v Gradiški in je kak solnčni žarek posvetil v ječo skozi ozko lino."

"Kakšnih solnčnih žarkov pa še želiš, Bresa? Ali ti naj guncalnice napravimo, da se boš lažje sprijaznil s hudičem, kadar te objame v svoje kremlje? To je lepa smrt, je rekel naš harambaša, če se človek gunea in gunea na vejah med dvema hrastoma, dokler se ne izguneva za vselej."

"Ti se boš še na sodnji dan smejal, Pomiganec," odvrne tovariš. "Taki ljudje ste res srečni, ki vse obrnete na dobro in veselo."

"Ti si boš lahko smejal, ko boš dobil spet svojo pravo nogo nazaj, leseno pa vrget dol na zemljo," nadaljuje Pomiganec svoje šale. "Ali jaz, jaz, ki še nisem nikoli ženske pogledal kakor srpo, kaj bom pa jaz počel takrat, ko me bodo vse ženske tožile in ne bo niti ene, da bi me lepo pogledala, kaj šele marala? Ti, Požaganec, ki si nogo izgubil radi žensk, boš imel dosti zagovornikov."

"Ne odpiraj mi rane, ki že tako zeva kakor Frjamanova jama, Pomiganec! Kakor sem bil prijatelj tvojih šal, vendar se mi zdi, da me zbadaš kakor trn v mojo kasmato vest, ki je najbolj omadeževana po ženskah. Ako mi Bog da zdravje, bo moja najprva pot do gospoda Janeza, da naju cerkveno poroči, Mica!"

"Tisto pa, Janez! Bog ti daj že kmalu zdravje! Kaj bi jaz počela brez tebe, kaj bi počeli otročiči brez očeta?" odvrne debela Mrčanova Mica in briše z robem bolniku znoj raz čelo.

"Kaj ti za tatvine ni nič žal, Bresa?" se oglasi spet Pomiganec.

"Kaj se hoče, sapa napeta! Živeti moramo tudi mi in tisti Šmon, ki je ušel našo vero in v katerem nam je časih naš Veliki Grog pravil, tisti Šmon je dejal, da smo vsi ljudje pred Bogom enaki in zato imamo tudi vsi enake pravice," modruje Bresa, a kačelj ga ustavi.

"Ali ne veš," se vtakne vmes Požaganec, "da je bil ta Šmon ali Simon velik učenjak na Francoškem in Veliki Grog se je učil njegovih nauk, ko je bil 12 let v Napoleonovi vojski."

"Eh, tisti Francoz je bil komunist. O tem pa tudi jaz kaj vem," odvrne Pomiganec. "Komunisti se imenuje tak človek, ki vse deli, ki neče ničesar sam, ampak vse ima 'komun' z drugimi. Tako imamo komunske vago, imamo komunske pašo, komunska drva, pa tudi komunske davke. Ali razumeš, žaganec, kaj se pravi to? Ti pa Bresa poznata samo komunske pravice, ali o komunskih dolžnostih pa se vama še ne sanja."

"Kdo pravi, da ne? Naš 'komun' je veliki Grog. Mi njega redimo, on pa nas varuje," odvrne šteklačar z leseno nogo.

V tem zašumi listje, stopinje se začujejo. "Kdo je?" zakliče Pomiganec in skoči pokonec, napenjajoč ušesa.

"Ne boj se!" se začuje glas iz gošče, glas samega harambaša.

V mahu v dolinici pa je zastokal pomečkani šteklačar, da je veter zanesel njegove vzdihne po okolici. Kurja pot ga je obšla in začel se je tresti, da je plašč zdrknil podenj in blazina je ticala poleg njegove glave.

"Mati božja!" je vzkliknil in smrtni metulji so letali nad njim.

"Janez, Janez, kaj bom počela brez tebe?" je klacala Mrčanova Mica in objemala mrtvo truplo pokojnikovo. Otroka sta se na materin klic zagnala v jok.

Molk je nastal, ko se poglavar približa. Ta se skloni k mrtvecu in hladno ukazuje:

"Mrtev je. Nikdo več ga ne zbudi. Naj počiva v miru v tem kotlu."

In harambaša napravi velik križ nad mrtvecem, potem pa pristavi:

"Izkopljite mu jama in ga zasujte. Pa dračja navalite na grob. Ti pa, Pomiganec, skrb, da se Mrčanova Mica pomiri, in skrb, da njene otroke!"

"Se zgodi, harambaša! Jamo bo izkopal Požaganec, jaz bom pa tolažil Mico," odvrne Pomiganec, potegne iz majhe kos kruha in ga pomoli otrokoma.

Ta dva sta začudeno gledala kozasti obraz svojega novega očeta, vendar sežeta po kruhu.

"Harambaša, komisar Pajk je razpisal nagrado na tvojo glavo. Na Kranjskem polju pa je postavil visoke vislice za naše ljudi," pravi Požaganec in upre oči v svojega poglavarja.

"Ha, takih pajkov je bilo že dosti, ki so spletni mreže nad našimi glavami," odvrne Veliki Grog samozvestno in zravna svoj ukrivljeni hrbet. — "Ali mreža se je vselej strgala, posebno takrat, ko se je zavila okrog Grogove glave. Pretanka je ta pajkova mreža in še železna mreža v linah na Gradiški ni bila dovolj močna, da bi nas zadržala. Na Pajkove vislice bomo mi obesili prvega, ki bi izdal naše naklepe."

"Dobro, živel harambala!" zakliče brazgotinasti Taeman, ki je stal poleg hčere Velikega Gropa in tiše izpregovori: "Še je tič, tvoj oče!"

"In ti, moja Taca, ti ga podpiraj! Starosti ni ubežal in zdaj sloni le na tebi vsa naša zadruga."

Dekle s črnimi očmi pogleda svojega izvoljenca tako živo, da je ta trenil z očmi.

"Duh Velikega Grog se živi, ali Taemanova roka je, ki naj drži odslej red nad našimi glavami. Bog naj te živi, Taeman!" se oglasi grbasta Agata in rožlja s srebrnjaki ob pasu. "Danes je v Kranju tržen dan. Mica, skrb, da bo najmanj deset aržatov odrezanih na sejmu. Ti pa poskrbi, Taeman, da se nakelska cerkev malo izprazni. Tamkajšnji župnik Blaznik je naš sovražnik, desna roka Pajkova. V nedeljo je na prižnici trdil, da smo mi krivoverci, ker se sami poročamo," ukazuje harambaša hčeri in Taemanu.

"Ha, za stolo mu je!" pristavi Taeman.

"Pa za bero, ne pa za vero," včipne Polonjek.

"Tisti Ribnikar v Kokri je menda prav bogat, najbogatejši izupnik v okolici. Tega bi bilo tudi dobro malo potresti," reče spet Travnov Janez.

"E, kakor nas izkušnja uči, denarjev ne bomo dosti nabrali pri župnikih. Kakšna reč je bita že pred več leti s tistim Božičem v Kržah. Nabrali smo res precej blaga, ali denarcev ni bilo," odgovarja harambaša.

"E, saj nam za denar tudi ni toliko, kakor za meso in slanino. In v župniščih koljejo zmerom debele prašiče."

"Ti, Mina Jerdanova, skrb, da to, da se hosta Štrukelj in Jižnik v Goričah do dobrega skregala radi tistega mejnika za vozarami. To bo voda na naš mlin. Jera Travnova, ti pa pojdi s kvartami do Jižniče in ji prorokuj srečo tako, da boš veliko daru dobila, pa malo uganila," spet nadaljuje Veliki Grog svoje ukaze.

Rokovnjači so se polagoma razkropili, vsak pa je vrget pri odhodu suho vejico na "mrtvico" grob umrlega Bresa. Tudi harambaša je krenil z Agato proti Kamnjeku, mimogrede pošepetajoč Polonjeku na uho, naj pri ječarju Francu v Kranju poizve, koliko bričev je dobil komisar Pajk na nogo.

(Dalje prihodnj.)

ALI STE KDAJ PREISKUSILI

Severa's Esko

MAHU V LEKARNI VSEPOVSO
W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Mandat.

Spisal Fr. Ž.

Mislil sem in sem rekel, če bodo Bajžlju in si je obrisal tužni brk razpisane nove volitve, da se bom in je povedal: kjerkoli kakemu pogonjal za službo narodnega poslanca. Potreben sem ne? — gozajna in ima zato sitnosti, od vsakega dobi nujno pismo, kako zaženo spričevalo, in sem tudi sposoben, kajti imam koze cepljene z odličnim uspehom.

Pepe, ta, ki sedi v uredništvu, je dejal, naj se nič ne bojim in da je že drugačne mulec priporočil, da volilec, nego sem jaz. Za vsak primer pa je dejal, naj se dam tudi v Male oglase. Mali oglasi učinkujejo neverjetno. Zadnjič, da je nekdo enkrat samkrat oglašil, da prodaja srebrne kronice po zakonito dopustni veljavi: srebrne kronice za papirnati dinar! Pa je do bil v treh dneh 80.000 ponudb in sedaj na debelo izvaža znamenke s teh dopisov v inozemstvo za sam stari papir pa je izkupil 1600 kron.

Tak uspeh da imajo Mali oglasi! To mi je bilo všeč in tudi žena je rekla, da nima nič zoper to, če bom narodni poslanec. Gospod Bajželj da je narodni poslanec pa de je pripovedovala njegova gospa, koliko ceneje je vse v Beogradu, riž in rozine in vse, kar pride preko Soluna — od Soluna sicer da ni pot v Beograd nič krajša kakor iz Reke, toda je pri Solunu morje toliko cenejše. In da je pravila gospa Bajžljeva, da ji je zadnjič prinesel mož iz Beograda 16 kil riža, finega, glaziranega, kar v gače si ga je dal nasuti, seveda so bila hlačnice spodaj zavezane in so bile gače sveže in oprane — kako si pa misli!

Jaz bi za fini, glazirani riž rajši sabo jemal vrečice, vrečice ne stanejo dosti in bi se kmalu izplačale, posebno če bi nosil riž in rozine tudi že za zlahto — vsak bo rajši manj plačal kakor več! Vrečice so bolj priročne kakor gače, toda nisem te svoje misli nikomur razodel — naj se vsak komandira po svoji pameti!

In tudi prijatelj Bajžlju nisem ne besedič znil, ko me je prišel obiskat, ne zaradi vrečice, ne zaradi volitev.

Toda je o obojem sam govoril in sem bil jako presenečen in razočaran in vidim, da ne bo nič ne z narodnim poslanstvom ne z rižem in z rozinami.

Razodel mi je, da ob novih volitvah ne bo več kandidiral in da mu poslanstvo že pri vratu venkaj maha, tako ga je sil!

To se mi je čudno zdelo. Pri Bajžljevih so poprej še slabše, jedel kakor pri nas in niso manj potrebni in sem vprašal, kaj se je zgodilo tako strašnega. Delo narodnega poslanca da je polno časti in ponosa in jako za blagor občinjave. "En teden si z vlado," sem dejal, "en teden si zoper njo, da ni stvar brez izpremembe, in vsak dan si slaven in te imajo v listih: če si kaj govoril, zato ker si govoril, če nisi, zato ker nisi!"

Nak, je mukotrpno dejal Bajželj in tužno mu je drhtel jugoslovanski brk, delo v skupščini ni tisto, kar ga bega. Toda je delo v skupščini le postranska stvar. Poglavito delo narodnega poslanca, da je namreč to, da je agent. Grohot peklenški — agent! Vsak dan da dobiva trideset pisem iz svoje volilnega okraja in mora opravljati njih posle in so ti posli tužna nam majka! — navidno umazani! Narodni poslanec? Hohoho! Agent! Agent za umazane posle, to je pravo ime!

Prijatelj Bajželj je bil jako razburjen. Debela sraga se mu je zibala na koncu tužnega brka, in sem mu natočil požirek orehoveca, za zdravilo ga imamo v hiši, ako je kdorkoli bolan kakorkoli.

Pa je dobro del tudi prijatelj

ke in enake sramote ponavljajo vsak dan. — Drugi volilec bi rad prosto vožnjo po vseh železnicah zaradi trgovinskih stikov, tretji gostilniško koncesijo s pravico za slepe igre, in četrtemu ni prav, kakor je sodnja razsodila njegovo pravdo s sosedom zaradi zmerjanja igre. In v vsakem pismu je pisano, da je živo prizadet javni blagor in naj narodni poslanec posreduje in naj ne odneha, drugače bi bili volileci jako vznemirjeni in bi bile posledice nedogledne!

"Oh," je vzdihnil gospod Bajželj, "strašno!"

In je povedal, kako mu od neprestanega posredovanja pri oblastvih že pešajo duševne sile. Zadržniče da je hotel ženi iz Beograda prinesiti riža in je imel nalašč v ta namen s sabo dve vrečici. Pa ko je stopil v prodajalno in je segel v kovčeg, mu je namesto vrečice prišla v roke hlačnica od gač, takšne ima tude kakor vrečice, in jo je nastavil in mu je kalfa v hlačnico vsipal riž in ga ni bilo nikoli dosti, ker je na drugi strani zopet venkaj letel. Potem da je zapazil zmoto in dal kalfi iz kovčega pravo vrečo in ga je bilo jako sram in je gače kar stlačil v žep in bežal na vlak. In ga je bilo sram še v vlaku in kadar ga je sram, mu rada kri teče iz nosa, pa mu je pričela tudi v vlaku in je hitro segel v žep, da si jo prestreže z robcem. V kupeju pa je bila jako fina gospoda in se jim je bil predstavil, da je narodni poslanec, in so vsi majali glavo, da si narodni poslanec nos briše v umazane gače. Kajti so bile umazane in jih je peljal domov v perilo — kako si pa misli!

"Oh," je dejal in je naslonil glavo v roko, "resnično sem bolan!" in nismo pri nas nikdar brez

Gospod Bajžlja pa je sram pred gospodom ministrom in se mu ta-

Slaba prebava je šla.

Zivci so se čudovito zboljšali. Mrs. David Hackett iz Hagensburg, N. Y., nam piše: "Od kar rabim Nuga-Tone se čutim veliko boljše. Moji živi, želodec in drugi organi so mnogo boljše. Od kar jemlem Nuga-Tone imam dobro prebavo. Jsta je v resnici izvrstna stvar za ojačanje."

Čitatelji tega lista naj poskusijo Nuga-Tone in čutili se bodo, kako hitro učinkuje v takih slučajih. Nuga-Tone poveča moč in krepkost, ojači živce, kri in telo, daje dober spanec, stimulira jetra in regulira tek, želodec in črevesje. Izdelovalci Nuga-Tone vedo tako dobro kaj bo za vas storila, da prisilijo vse lekarje, da isto jamčijo in vam poročajo, če niste zadovoljni. Priporočana, jamčena in na prodaj v vseh lekarnah, ali pa pošljite \$1.00 naravnost na National Laboratory, 1046 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

orehoveca za primer, da je kdorkoli bolan kakorkoli.

Pa mi je zaupal še to, Danes da je dobil pismo od Božidarja Zverine, od tistega, ki je zaklal lastno mater in jo obesil v dimnik. Na zadnjem porotnem zasedanju da je bil obsojen na vešala. "In zdaj," je dejal, "mi piše iz zaporo — tukaj je pismo — da je moj somišljenik in najzanesljivejši priistaš. In naj mu s svojim močnim vplivom izposlujem, da se mu vešala izpremene v milo denarno kazen! In še bi rad, če bi bilo mogoče, da dobi službo sekvestra, kadar bi se kod katera boljša izpraznila. Ves okraj da je z njim, vsi da so eni misli: ako bodo zopet volitve, vsi bodo kakor en mož volili mene!"

Plašno me je pogledal moj ljublj Bajželj in tiho izjavil, da ga je strah! Strah ga je volilec in poslanstva! In bo poslanstvo še danes odložil — in če hočem, da je poslanstvo meni na razpolago! — Stvar me je pretresla.

In potem sva se posvetovala z ženo in sva oba rekla, da ne in da bomo rajši še naprej jedli krompir v oblikah in ga bomo jedli z obličami vred.

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. — Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod	.70
Kako postanemo stari? Vodilo po katerem se doseže najvišja starost	.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	.75
Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu ..	.25
Čarovnica starega gradu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano ..	5.—
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	.90
Pesmarica Glazbene Matice. Zbori za štiri moške glasove. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi ..	2.50

(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

IGRALCA BASEBALLA

Ika nam predstavlja Branch Rickey-a, upravitelja St. Louis National League Baseball Team-a, in Shottena, ki je kapitan baseballskega kluba "Cardinals". Za Rickeya je značilno dejstvo, da nikdar v nedeljo ni navzoč pri igri.

Proces proti hajduku Čarugi.

(Nadaljevanje.)

Na popoldanski razpravi, ko so nekateri branitelji stavili stvarne predloge, tako o realnem poslovanju Drezgice kot vojnega dobavitelja v Vinkovcih in da je končno Drezgic sumil, da bi bil Nikola njegov pravi "baruzer", je sodišče začelo z zaslišavanjem petega obožence Stevana Šikiča.

Predsednik: "Kdo je ta Švaba?" (Pri tem je pokazal na Čarugo, ki se je za časa svojega bivanja v Srbiji izdal za "prečana" in so ga, povsod nazivali "Švaba").

Obtožene: "Ne vem, kdo je ta Švaba!"

Predsednik: "Ali ni to bil Čaruga?"

Obtožene: "Ne poznam ga. Oni Švaba ni bil tako fin, kakor ta, ki tu sedi. Iskal sem dela na neki opekarni. Martinovič me je pripeljal k 'mojstru'. Ta 'mojster' ni bil nikdo drugi kakor Čaruga. Tedaj Čaruga ni bil tako fin gospod, kakor sedaj, bil je ves mršav."

Obtožene: "Je nato pripovedoval, kako je skupno s Čarugo plel in ropal. Vdeležen je bil pri napadu na trgovca in gostilničarja Fuchsa v Sredinjevi. Pri napadu na njegovo gostilno je hotel Martinovič ubiti gostilničarjevo ženo, to mu je Čaruga preprečeval, rekoč: 'Ne smeš ubijati ženske, to naš zakon prepoveduje'."

Po napadu so si razdelili denar in je Čaruga udaril Martinoviča: "Ali hoš se ustanovljati mačdžarske legije?"

Za časa konfrontacije med Čarugo, Šikičem in ostalimi je prišlo do viharnih prizorov. Šikič je zelo rabijato in osorno nastopal. Šikič je ves čas izzival druge prizore.

Koncem zaslišanja je predsednik pripomnil: "Krmptič je v preiskavi izjavil, da je bil zraven v Sredinjevi in da se je Čaruga predstavil vsem kot 'Švaba'. Čaruga ogorčen:

"Naj pride senkaj! Naj to pomeni! Pljunem mu v obraz pred vsem občinstvom!"

Razprava dne 21. maja se je pričela šele ob 10. dopoldne. Čaruga je prišel v dvorano v novi toaleti. Nosi bil bele hlače. Najprej je bil zaslišan Dragotin Kovačević in za njim Mato Krmptič. Oba sta priznala vse juna naprtenne zločine in sta trdila, da je bil tudi Čaruga zanjima. Ko je vzel, da ga vsi obremenjujejo, se je odločil, da tudi sam prizna. Vstal je in besno izjavil:

"Vsi ste me poznali in veleli ste, kdo sem! Ker me izdajate, rečem, da sem bil v Tompojevcih!"

Ta izjava je napravila v dvorani globok vtis. Dopoldne je bil zaslišen najprej Kovačević, ki je obtožen samo enega zločina. Zločin pržina in pravi, da je bil Čaruga zraven. V Vrhovini so se preoblekli v orožniške uniforme in potem odšli na rop. Po osmih dneh je dobil 4000 Din. Pri trgovcu Auslanderju je Čaruga napravil samo "hišno preiskavo". Ker se je bal Čaruge, zato je hodil z njegovo družbo.

Kot sedmi obtožene je bil na

ROYAL MAIL

po Japnu, vidi publikacijo/parobreda prva red
NEW YORK IN HAMBURG
CHERBOURG IN SOUTHAMPTON
"Ohio" "Orduna" "Orca" "Orbita"
Ti parniki so novi in moderni v vsakem oziru, najbolj priljubljene potniške linije v glasovite radi komodnosti in — KOMFORTA.
Zdrava, točna in obilna hrana se servira vsakemu potniku na belo pokrilih mizah. Držine, žene in otroci imajo POSEBNO PAZIJIVOST.
Za podrobnosti se obrnite na naše zastopnike v vašem mestu ali na ROYAL MAIL STEAM PACKET CO
25 Broadway, New York

da preje ne gremo iz Like, dokler kaj ne "zaradimo". Napad na veletrgovca Pričja smo opustili. Sklenili smo na to, da gremo v Brlog. Meni je bilo žal, ker sem videl, da tam ni tujcev in "proti-državnih elementov", ki bi jih mogli oropati. Jurković je pripomnil, da biva v vasi neki bogat Amerikane in bi bilo dobro tega obiskati. Namerili smo pot proti nihi Amerikane. Neki Jurković je nam kazal pot do hiše. Brez nadaljnjih odredb smo vstopili v hišo in smo Amerikane Slavkovič dejali, da moramo kot orožniki izvršiti "hišno preiskavo", ker ima skrito orožje. Bilo nas je šest. Trije so stražili ženo in otroke, mladi Slavkovič je moral iti z nami. Ker smo izvedeli, da ima res dolarje, smo ga za pet minut odpeljali na vrt, kjer smo ga nekoliko pretepli. Mladi Slavkovič je nato dejal, da nam pokaže, kje so dolarji. Donesel je nam 300 dolarjev in 5000 Din. Po "hišni preiskavi" smo se odpeljali v Gospič, kjer smo si lepo razdelili denar. Vsak je dobil 4500 Din, in Jurković, ki je kazal pot, je do bil 1400 Din.

(Nadaljevanje sledi.)

Poljub — znamenje ljubezni.

Poljub je nedvomno simbol ljubezni. On je njeno orožje, najnežnejše sicer, a vendar najjačje. Poljub pa nima še velike zgodovine, ker ga je stvorila šele človeška kultura. Izraz nežnosti in ljubezni je postal poljub šele tedaj, ko je ljubezen dobila ono nežno in srčno obliko, ki jo ima danes. Ta nežnost in ljubavnem čustvoanju je edino posledica kulturnega in duševnega razvoja človeštva.

Neki angleški zgodovinar, ki razpravlja o tem problemu v svoji razpravi "Razvoj žene", pravi med drugim sledeče:

Čitatelji kulturne Evrope se bodo gotovo čudili, ko doznajo, da večina ljudi na zemlji še danes ne pozna poljuba. Na stotine milijonov ljudi črne in rmenne rase sploh ne pozna poljuba. Kitajci strašijo celo svoje otroke z grožnjami, da jih bodo Evropejci — poljubili. Polkulturni narodi poljubljajo svoje žene in otroke bolj v afekciji. Le majhen del kulturnih narodov občuti v poljubu ono duševno in fizično uživanje, ki ga vzbuja poljub. Prava in globoka ljubezen med mladencem in devojko traja tako dolgo, dokler ima poljub za nju ono čustvenost, katere sta bila deležna takrat, ko sta se poljubila prvič. Poljub je duševna vez, ki družijo ljubeča se srca, a "duša je to, kar loči človeka od živali". Velikono notranjega življenja človeka je mogoče presoditi edino po stopnji čustvovanja, katerega rodi poljub. Toda pri tem je treba upoštevati tudi to, da igra individualen moment veliko vlogo. Občutljiviji ljudje imajo navadno razvitejšo duševno življenje nego ljudje mirne narave in radi tega je tudi poljub pri njih mnogo večjega pomena kot pri navadnih občanin.

ALI VESTE,

da je minilo koncem meseca maja, deset let, odkar je umrl znani jugoslovanski prvoborilec dr. Josav Škerlić, odločen nasprotnik bivšega srbskega kralja Aleksandra Obrenovića? Ali veste, da je turški tobak najbolj slaven tobak na svetu in da vsebujejo Helmar turške cigarete 100% čisti turški tobak.

Kretanje parnikov - Shipping News

12. junija: Columbus, Bremen.
14. junija: Leviathan, Cherbourg; Olympia, Cherbourg.
16. junija: America, Bremen.
17. junija: Duilio, Genoa.
18. junija: France, Havre; Aquitania, Cherbourg.
19. junija: Lapland, Cherbourg; Stuttgart, Bremen.
21. junija: Chicago, Havre; Homeric, Cherbourg; Saxonia, Cherbourg; Orca, Cherbourg; Hamburg.
22. junija: Pres. Wilson, Trst; Pres. Harding, Bremen; Canopic, Cherbourg; Bremen Bremen.
23. junija: Berengaria, Cherbourg; Taormina, Genoa.
24. junija: Zeeland, Cherbourg.
25. junija: Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Conte Rosso, Genoa.
1. junija: York, Bremen; Colombo, Genoa.
2. junija: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg.
3. junija: Tyrhenia, Cherbourg; Minnekahda, Cherbourg.
4. junija: Geo. Washington, Cherbourg.
5. junija: Leviathan, Cherbourg; Olympia, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Muenchen, Bremen; Belgeland, Cherbourg.

8. junija: Resolute, Cherbourg; Hamburg; Orca, Cherbourg; Hamburg; Derflinger, Bremen; Giulio Cesare, Genoa.
9. junija: France, Havre; Aquitania, Cherbourg.
10. junija: Columbus, Bremen; Cleveland, Hamburg; Mongolia, Cherbourg.
12. junija: Berengaria, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne, America, Cherbourg; Martha Washington, Trst.
14. junija: America, Genoa.
15. junija: Pittsburgh, Cherbourg; Luetzow, Bremen.
17. junija: Westphalia, Hamburg.
19. junija: Majestic, Cherbourg; La Savole, Havre; Lapland, Cherbourg; Mount Clay, Hamburg; Stuttgart, Bremen; Duilio, Genoa.
22. junija: Reliance, Hamburg; Seidlitz, Bremen.
23. junija: Paris, Havre.
26. junija: Leviathan, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Albert Ballin, Hamburg; Orca, Cherbourg.
29. junija: Canopic, Cherbourg; Bremen, Bremen.
30. junija: Mauretania, Cherbourg; France, Havre.
31. junija: Zeeland, Cherbourg.

HITRA POTNIŠKA SLUŽBA OD NEW YORKA DO TRSTA

(preko Genova)
Najboljša in najkrajša pot po Sredozemskem morju z našimi velikimi parniki:
DUILIO 17. junija; 19. junija
COLOMBO 1. junija; 7. avgusta
GIULIO CESARE 8. junija; 16. avg.; 19. sept.
*Največji in najhitrejši parnik na ogle za Sredozemsko morje.
Udobne kabine tretjega razreda s 2, 4 in 6 posteljami za družine in ženske. Pri okna in obedi je vino brezplačno.
*V podrobnosti vprašajte našega agenta v vašem mestu ali pa naravnost pri

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

Italia-America Shipping Corporation
State Street General Agent New York
Naši zastopniki v Jugoslaviji: Jadranska Banka, Beograd in njene podružnice

JAVNA ZAHVALA.

Slavna tvrdka
Frank Sakser State Bank,
New York, N. Y.

Vam sporočam, da je moj sin Karol Drašler srčno in zdrav sem prišel in da je popolnoma zadovoljen z Vašo tvrdko. Obenem se vam tudi jaz zahvaljujem, ker ste mi takoj prišli na pomoč z denarjem in vam tu pošiljam mojen order za \$500.
Še enkrat hvala vam!
Karol Drašler,
Hopkinton, Iowa.

Himen.

Poročil se je Viktor Mramar, železniški uradnik v Zagrebu, z gđ. Eno Splihalovo, kavararice iz Novega mesta.

ŽENITNA PONUDBA.

Vdovec s stalno službo v bližini mesta New Yorka se želi seznaniti s Slovenko v svrhu ženitbe, staro od 20 do 30 let; tudi z enim otrokom mi je všeč, če je dobra gospodinja. Pisma naslovite: Vdovec, c/o "Glas Naroda", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

VEČ KOT 40

NOVIH SLOV. PLOŠČ ZA VAŠ GRAMOFON.
PESMI, MOŠKI ZBORI, MARŠE, FLIKE, VALČERJE I. d.
Pišite takoj novobitničenku na VICTOR NAVIGACIJE
331 Greeve St., Conemaugh, Pa.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem
Uprava "Glas Naroda"

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let in imam akucije v vseh boleznih. In ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas zdravim in vrnem moč in zdravje. Skozl 23 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanašati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite zjmoje.
Jaz zdravim zastrupljene kri, mazulje in liise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolezni v kosteh, stare rane, oslablost, živčne in bolezni v mehuru, ledicah, jetrah, želodcu, rmenicu, revmatizmu, katar, zlato žilo, nahuha itd. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. svecer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

O ŽENSKI, KI JE BILA ...

Roman. — Spisal O. Soyka.

Poslovenil J. T.

(Nadaljevanje.)

Planil je s postelje ter zgrabil kratek lovski nož, katerega je imel že več tednov skritega pod blazino.

Lotila se ga je bojaželjnost, in želelo se mu je skoraj prav, da je končno vendarle napočil ta trenutek.

Zopet je bil sovražnik v neposredni bližini. Wolfram je zamahnil, nasprotnik je planil nazaj, in kmalo je bilo slišati težko, grgrajoče sopenje.

Potihoma, sklonjen, na udarec pripravljen, se je plazil Wolfram ob steni. Njegov nasprotnik mora biti kje pred njim. Ali se mu umika, ali čaka ugodne prilike, da bi napadel?

Stopinj ni bilo čuti, ker je bila preproga predebeila, natančno je pa čul dihanje in škripanje zob.

Sprejela sta se, udarila, znova izpustila ter si poiskala zavetja v kotu. Šlo je za življenje in smrt.

Soba je bila jako prostorna. In soba je bila skoro eno uro priča nemega, strašnega boja, iskanja prežanja in izogibanja. Vse to se je završilo v največji temi.

Niti prvemu niti drugemu ni prišlo na um, da bi odvil električno svetilko, da bi segel po samokres ali puško na steno.

Dva človeka sta se borila v temi za življenje, borila sta se z bodalom in nožem, in nista vedela, zakaj se borita.

Ko je bila mera sovraštva zvrhana, je izpregovoril Merry prvo besedo.

Planil je kvisku, zamahnil z bodalom ter vzkliknil:

— Ne brani se, Grigorij! — Moj si, ves svet ti ne pomaga!

Ta človeški glas je bil usodepolen. Wolfram je pozneje pripovedoval, da je ta glas razjasnil temo ter rešil zagonetko.

Odvil je luč in svetloba se je vili po vsem prostoru.

Merry je stal v nasprotnem kotu sklonjen in pripravljen na skok.

— Merry! — je zakričal Wolfram. — Evvard Merry, kaj delate? Vi se motite. Za koga me smatrate? Jaz sem vendar Erich Wolfram.

Merry se je polagoma zravnil.

Iz rane mu je tekla kri, nož mu je padel iz roke.

Tedaj je pa tudi Wolfram začutil bolečino v prsih ter uvidel, da je utrujen vsled izgube krvi ter da ne more trezno misliti.

Tudi Merry se je prebuditel ter se iznebil nevidne in nadnaradne moči, ki ga je dovela do tega strašnega dvoboja.

— Vi ste Wolfram, da? — je zamrmral ter se naslonil na okno.

— Povejte mi, Wolfram, za božjo voljo, povejte mi, kako da me niste poznali? Zakaj me ne poznate?

— Saj vas vendar poznam.

— Seveda me poznate kot Merryja. Toda ali me smatrate samo za Merryja? Za nikogar drugega? Zakaj ste me hoteli potem kakem umrtiti?

— Za koga drugega?

Wolfram ni odgovoril, toda slutil je, za koga drugega je smatral tega človeka dvajsetega stoletja.

V eni sekundi se je pa iznelil svoje hipne blaznosti, postal je zopet pameten, cilja se zavedajoč človek, ki je dosegel že toliko uspehov.

Najprej je raztrgal srajco ter si obvezal rano na prsih. Rano je bil takoj preštudiral. Bila je globoka, dosti krvi je izgubil, sicer pa ni bilo nevarnosti.

Tudi na roki in rami je bil ranjen. Toda to so bile brezpomembne praske.

Moč se mu je jela takoj vračati. Preiskal je rane svojega nasprotnika. Več jih je imel kot on, pa niso bile nevarne.

Gibeni Merry se je spretno izogibal sunkom in udarcem. Kožo je imel opraskano, njegov obraz je bil pa spačen, ker ga je bil lopnil z ročajem bodala po njem.

Wolfram ga je odnesel na posteljo. Sedeč poleg njega je začel zopet trezno misliti, prvič po dolgih tednih.

Kaj se je dogodilo ž njimi. Kaj se dogaja? Ali je sploh kakak rešitev ali ni nobene?

Ni pa vedel, da bi se prav lahko rešil, če bi dodobra zbral svoje misli.

Tedaj je pa začel Merry govoriti in njegove besede so bile hitre in strastne.

— Mrzlca se ga loteva — pomislil Wolfram.

Kar je pa slišal je bilo v polnem soglasju.

— Zrealo — je šepetal Merry ter tipal po Wolframovi roki.

Ali niste nikdar pogledali v zrealo? Jaz sem bil vsak večer spodaj in sem videl vse, vse.

Ni pa govoril o slikah ki jih je videl prvi dan svojega prihoda. Kar je v naglici pripovedoval, je bil niz dejstev, ki so se mu prikazala, in ta dejstva tudi Wolfram niso bila tuja.

V zrealu je videl slike velikih slavnosti, ki so se vršile pred davnimi, davnimi leti v daljnem mestu.

Vedno mu je pa bila pred očmi slika jetnika, katerega sta strazila dva čuvaja v močni podzemski trdnjavi.

Wolfram je pomislil na svoje pripovedovanje o ruskem carju Ivanu III. in o njegovi smrti. Toda teh par besed ni moglo pričarati Merryju tako jasne slike. V ogledalu je natančno videl, kaj se je zgodilo in kaj se mora zgoditi. Kako je prišel do tega, da je smatral Wolframa za onega Grigorija Orlova? Kako se je zgodilo, da je smatral sebe za Stanislava Poniatovskega?

Wolfram je vstal ter ga ostro pogledal rekoč:

— Ali ste dovolj močni, da me spremite?

Merry ga je pa preplašen pogledal:

— Sedaj?

— Da, buš sedaj. Sedaj je usodepolna ura zreala. Sam se moram prepričati.

Merry je vstal brez volje ter ga spremil v lovski salon.

Wolfram je bil vzel seboj žepno svetilko ter že s praga obsvetil nasprotno steno.

— Kaj je to? — je vzkliknil začuden.

Zrealo je bilo razbito na tisočere kose. S stene je strmela vanjo prazna prostornina.

Zrealo je bila razbito. Kdo ga je razbil? Wolfram je pozneje dognal, da najbrže Merry v svojem deliriju.

Naslednjega dne je pa zapustila Eva Morsini vilo.

Posrečilo se ji je zagotoviti slepo vdanost dveh mož, ki sta jo spremljala. Ta dva moža nista bila izobražena in odlična. Bila sta priprosta človeka iz priprostega naroda.

Spremljala sta jo oskrbnik Fred Bolleman in žandar Peter Bastler.

(Dalje prihodnjič.)